

Finsam, Växjö kommun

Tjejrutan

Slutrapport

Projektledare Åsa Edlund

Innehåll

Finsam	3
Uppdraget	3
Målgrupp.....	5
Syfte	5
Mål	5
Arbetsätt.....	6
Förbyggande och uppsökande verksamhet	6
Aktiviteter	6
Ledarskapsutbildning	7
Samverkan.....	7
Utvärdering och resultatspridning	7
Olika delar i projektet	8
Uppstart	8
Utbildning.....	9
ACT-grupper	10
Samverkanspartners	11
Friskvård och aktiviteter	12
Individuella kontakter	15
Nystartsjobbare.....	17
Ledarskapsutbildning	18
Växapp.se och chatten.....	19
Pax kafé	20
Sommarprojekt	21
Avslutande föreläsning	22
Fortsättning på Tjejrutan	22
Ekonomisk redovisning	23
Tidsplan	23
Måluppfyllelse/resultat.....	24
Avslutande diskussion/analys	26

Finsam

Växjö samordningsförbund bildades i augusti 2008. Det är ett kommunalförbund och medlemmarna i förbundet är: Försäkringskassan, Landstinget Kronoberg, Arbetsförmedlingen och Växjö Kommun. Förbundets ändamål är att inom Växjö kommuns geografiska område svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet, mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget och Kommunen, i syfte att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. Parterna ska använda förbundets medel till gemensamma behovsbedömningar av samordnade insatser samt genomförande av dessa i syfte att den enskilde skall uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

Verksamheten inriktas till personer som befinner sig i en livssituation som gör att han eller hon behöver extra stimulans och/eller stöd för att ta sig ut på eller förbereda sig inför arbetsmarknaden. Antal deltagare i verksamheten under ett år beräknas till ca 70 personer, förutom specialuppdrag kring ungdomar 16-18 år.

Uppdraget

År 2010 fick Växjö samordningsförbund som deluppdrag att göra en förebyggande satsning för ungdomar i åldrarna 16 – 18 år. För att på bästa sätt genomföra detta skapades en "idégrupp" där handläggare, behandlare och andra med kunskap om målgruppen ingick. Medlemsorganisationerna i Växjö samordningsförbund är överens om att vissa ungdomar i åldersgruppen 16 – 18 år riskerar att hamna i bestående utanförskap på grund av begynnande psykisk ohälsa, arbetslöshet och bristande studiemotivation.

I nära samarbete med skolhälsovården och andra aktörer kring ungdomarna, ville Växjö samordningsförbund därför göra en satsning på förebyggande samordnade insatser för den här gruppen. Ett första steg var att kartlägga antal ungdomar och vad det är som brister i myndigheternas samarbete gentemot individen, samt vilka och i vilken omfattning samordningsförbundets resurser kan användas till ett samverkansprojekt för denna grupp. Samordningsförbundet har dessutom under 2009 tagit emot en del skrivelser som belyser problemen med ungdomar i riskzonen. Detta understryker ytterligare vikten av att ta ett samlat grepp för att hitta nya lösningar för att öka ungdomars möjligheter att etablera sig i samhället.

I december 2009 sammankallade Växjö samordningsförbund representanter från Kommunen, Landstinget och Arbetsförmedlingen för att starta en idégrupp i syfte att påbörja arbetet med kartläggningen av vad som brister för ungdomarna. De personer som har deltagit i idégruppen har olika anknytningar till ungdomar. En del har mött ungdomarna i grundskolan och gymnasiet, andra möter dem när de behöver ekonomisk hjälp eller åtgärder från arbetsförmedlingen. Kurator ungdomsmottagning, Barn och ungdomspsykiatri, Rektor IV-programmet, verksamhetsutvecklare fritidsgårdarna, handläggare Arbetsförmedlingen och utredare Ungdomscentrum är några exempel på funktioner som har varit delaktiga i diskussionerna.

Idégruppen har träffats vid fyra tillfällen, en gång i december 2009 och tre gånger under våren 2010. Det uttalade syftet var att arbetet skulle mynna ut i en projektplan för målgruppen 16- 18 år.

Frågeställningar idégruppen har behandlat har varit:

- Hur ser situationen ut idag?
- Vad gör man redan idag kring den här gruppen?
- Vad mer behövs för att de här ungdomarna inte ska hamna i bestående utanförskap?
- Hur kan vi samverka mera och på så sätt stötta ungdomarna ännu bättre?

Flertalet av dem som ingick i idégruppen har mött ungdomarna när de som unga vuxna kommer till socialförvaltningen, arbetsförmedlingen eller psykiatrin. Ungdomsarbetslösheten ökar och de ungdomar som inte har slutfört sin gymnasieutbildning har allt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Om man har ekonomiskt bistånd blir man hänvisad till 11-gården, men det är inte alla som klarar av att delta i den verksamheten. Ofta är det problem med rutiner och att ungdomarna saknar ”motor” för att gå vidare i livet. Många har svårt att komma på avtalad tid och att slutföra det de påbörjar. Det mest basala för att ungdomarna ska må bra saknas, som t. ex sömn, motion och goda kostvanor. Även från arbetsförmedlingens sida, där man jobbar med ungdomarna i ungdomsgarantin, märker man av de här bristerna. Ungdomarna har dessutom många val att göra. Det är svårt för ungdomarna att veta vad som blir bäst för mig. Vilka drömmar och mål vill jag förverkliga? Det finns så många olika möjligheter och vägar att gå. Vad vill jag egentligen? Vilket yrke ska jag satsa på? Barn och ungdomspsykiatrin förmedlar att det behövs ett helhetsperspektiv där hela familjen är viktig för att individen ska ha en trygg grund att stå på.

Flickorna syns och hörs inte så mycket, men pojkarna syns och hörs desto mer. Idégruppen har pratat en del om attityder och bemötande hos de unga gentemot jämnåriga, lärare och handläggare. Flickor beskriver ofta att de inte kan lita på sina kompisar och att man går bakom ryggen på varandra. Detta skapar naturligtvis otrygghet. Självkänslan och självförtroendet sviktat och man mår allt sämre. Pojkarna är mera högljudda och ”kaxiga”. Men det finns också pojkar som isolerar sig och inte vågar sig ut ur hemmet. Det finns ett behov hos de unga av att öka medvetenheten om sin egen förmåga och att tydliggöra vad man faktiskt är bra på.

I de diskussioner som har förts med idégruppen för ungdomssatsningen, har de som kommer från skolans värld förmedlat att barnen befinner sig i skolan även om de inte är på lektionerna. Vill vi nå dem är det där det kan vara lämpligt att göra en insats. En annan mötesplats för ungdomar är Internet. I det sammanhanget diskuterades Ungdomsportalen och chattande livscoach. Det har också diskuterat elevstödjande verksamhet i form av att ”ungdomar stöder ungdomar”. Lasse Karlssons från Ungdom i centrum var med vid ett tillfälle i idégruppen och pratade om vad han kallade ”ryggsäcksmodellen”. Det vill säga att en ungdom som tidigare haft det tufft i livet finns med och stöttar någon som är lite yngre. Den här verksamheten är under utveckling, men det saknas samarbete och utbildning för de som vill jobba som elevstödjande.

Målgrupp

Den primära målgruppen för projektet är ungdomar i åldern 16-18 år som av olika skäl har en förhöjd risk att hamna i utanförskap. Projektet fokuserar särskilt på tjejer.

Under projektets gång har åldersspannet ökat till 15-20 år. Detta för att det funnits ett behov hos tjejerna, men även för att till en början få in deltagare till projektet.

Ledarskapsutbildningen riktar sig till ungdomar 18-25 år som på olika sätt kommer i kontakt med ungdomar i den aktuella åldersgruppen.

Syfte

Syftet med projektet är att:

- arbeta förebyggande och uppsökande för att motverka att ungdomar, och framförallt tjejer, hamnar i ett permanent utanförskap.
- stärka ungdomarnas självbild och öka ungdomarnas delaktighet och inflytande i samhället. Ge förutsättningar för ungdomarna att utöka sina sociala nätverk.
- främja god hälsa och goda vanor hos ungdomarna, samt minska stress.

Mål

Projektets mål är följande:

- Projektet ska arbeta med totalt ca 110 ungdomar, utav dessa ska 20 ungdomar (18-25) utbildas i ledarskap, 30 ungdomar medverka i tjejgrupperna samt ytterligare 60 ungdomar fångas upp i det uppsökande arbetet och slussas vidare till lämplig aktör.
- Utbilda ca 20 äldre ungdomar att verka som stöd till och förebilder för ungdomar i den aktuella åldersgruppen.
- 90% av deltagarna i tjejgrupperna ska uppleva en förbättring inom något/några av följande områden; minskad stress eller ångest, starkare självbild, mer vardagsstruktur, bättre hälsa och ökad funktion inom sitt problemområde.
- 75% av ungdomarna ska vara nöjda med ledarskapsutbildningen som helhet.

- 50% av ungdomarna i ledarskapsutbildningen ska 3 månader efter fullföljd utbildning befinna sig i arbete eller utbildning.

Arbetsätt

Förbyggande och uppsökande verksamhet

Projektledaren ska fungera som en fältsekreterare som arbetar uppsökande och förebyggande. Uppsökande verksamhet ska bedrivas på gymnasieskolorna, men även bland de äldre ungdomarna på högstadiet. Möjlighet finns för projektledaren att delta vid ungdomsgruppens samverkansgrupper som hålls på alla högstadieskolor, samt de flesta gymnasieskolor, för att informera om projektet. Projektet kan dessutom anordna aktiviteter på mötesplatser för den aktuella åldersgruppen, som en del i det uppsökande arbetet. Projektet ska i stor utsträckning arrangera friskvårdsaktiviteter för att främja god hälsa och goda vanor bland ungdomarna. Den förebyggande och uppsökande verksamheten ska i första hand rikta sig till tjejer. Även friskvårdsverksamheten ska utgå från tjejernas önskemål och förutsättningar.

Aktiviteter

Projektledaren ska starta *tjejgrupper*, där tjejer i den aktuella åldersgruppen kan mötas. Projektledaren ska utbildas i *ACT-Acceptance and commitment therapy/training* och använda metoden i arbetet med gruppverksamhet för tjejer. Studier på metoden ACT har visat att ungdomar som gått kursen har statistiskt säkerställt mindre ångest, samt fungerar bättre inom det som ungdomarna rapporterat som sitt problemområde. När ACT testades för en grupp arbetssökande ungdomar i åldern 16-25 år, kunde man se att ungdomarna efter ACT-kursen hade statistiskt säkerställt mindre stress, starkare självbild, mer vardagsstruktur och ökad reflektion. Deltagarna upplevde sig ha nytta av kursen i sitt arbetssökande och ser sig kunna använda en stor del av kursen i framtiden. Aktiviteterna i gruppen styrs efter tjejernas önskemål och förutsättningar. Ungdomsgruppen tillhandahåller lokal för tjejgruppen, och tjejerna rekryteras från ungdomsgruppen, ungdomsmottagningen, barn- och ungdomspsykiatri, ungdomscentrum, samt genom uppsökande arbete på gymnasie- och högstadieskolor. Ungdomsgruppen, ungdomsmottagningen, barn- och ungdomspsykiatri och ungdomscentrum kan också medverka i grupperna och informera om sin verksamhet alternativt sitt kunskapsområde.

Projektet ska arbeta för att öka ungdomarnas medbestämmande och delaktighet i samhället. Projektet ska också arbeta för att öka medvetenheten kring frågor som jämställdhet, jämlikhet och demokrati. Detta kan ske genom att arrangera inspirationsföreläsningar och andra aktiviteter. Diskussioner kring t ex attityden gentemot varandra och andra, bemötande, hur man kan stärka den egna identiteten samt öka medvetenheten om sin egen förmåga är exempel utifrån idégruppens kartläggning.

Introduktion till Arbetsförmedlingen för att underlätta övergången för ungdomarna. Genom att ge ungdomarna en möjlighet att bekanta sig med miljön och förstå syftet med Arbetsförmedlingens verksamhet, minskas risken att ungdomarna inte anmäler sig som arbetssökande eller blir avaktualiserade. Syftet är att öka ungdomarna möjlighet att snabbare komma igång med sin arbetsmarknadsplanering och få rätt stöd och insats.

Ledarskapsutbildning

Projektledaren ska anordna och genomföra en ledarskapsutbildning för två olika målgrupper. Dels de ungdomar som har kommunala nystartsjobb på olika skolor och fritidsgårdar samt i annan verksamhet som riktar sig till ungdomar i åldersgruppen 16-18 år. Projektledaren skall även fungera som en kontaktperson för dessa nystartsjobbare och ha kontinuerliga träffar och handledning med dessa. Vidare ska utbildningen rikta sig till ungdomar som är intresserade av att arbeta med och stötta yngre ungdomar i den aktuella åldersgruppen, enligt Lasse Karlssons ryggsäcksmodell. Denna modell innebär att en äldre ungdom kan vara ett stöd och en förebild för de yngre ungdomarna.

Samverkan

Samverkan med Landstinget Kronoberg (Barn och ungdomspsykiatri och Ungdomsmottagningen), AF, Skola och Barnomsorg, gymnasieskolorna, fritidsgårdarna, UniC. Projektet ska även samverka med andra projekt som t ex Tjejer emellan, Ditt fria val, Föreningsnavigatorerna, Nyanlända ungdomars etablering, Unga söker jobb åt unga m fl. Samt samverka med som Panncentralen, Tallgården, Pax Café, Musikhuset och uteställen m fl.

Vad kommer detta projekt tillföra befintlig verksamhet på samverkans- och individnivå?

Berörda delar av personalen i de kommunala verksamheter som nämns i projektansökan kommer omorganiseras för att tillsammans med detta projekt bilda en helhet av professionella som arbetar med den aktuella åldersgruppen. De som arbetar socialt under skoltid och fritid med gruppen ungdomar 16-18 år på förvaltningen Arbete & Velfärd kommer samordnas och resurserna samlas för att främja samverkan. Projektet tillför ytterligare en dimension genom samverkan med landstinget (ungdomsmottagningen och barn- och ungdomspsykiatri), förhoppningen är att även andra kommunala verksamheter som arbetar med den aktuella åldersgruppen kan ha nytta av detta.

Projektet riktar sig till en målgrupp som vi traditionellt har svårare att nå, nämligen unga tjejer. Förhoppningen är att detta får goda effekter på individnivå och att riktad verksamhet prioriteras även efter projektets slut. På individnivå kommer projektet innebära att individens positiva sociala nätverk vidgas och att individen får ökade tillgångar i form av kontakter och verktyg för att motverka ett framtida utanförskap.

Utvärdering och resultatspridning

Resultatet av projektet ska sammanställas och presenteras för Växjö Samordningsförbund, Växjö kommun samt övriga samverkanspartners. Förhoppningen är att projektets resultat ska berättiga att verksamheten permanenteras och implementeras i kommunens ordinarie verksamhet och att samverkan mellan de olika myndigheterna fortsätter även efter projektet.

Hur projektet konkret ska utvärderas är kopplat till syfte och mål:

- Mål 1 & 2 utvärderas enkelt genom att kontrollera hur många ungdomar projektet har arbetat med under projekttiden. Detta mål är enkelt mätbart.
- Mål 3 utvärderas genom en enkät med frågor kring individens mående, upplevd stress och ångest, hälsovanor mm. Denna enkät kommer att utformas av projektledare med utgångspunkt i de frågeformulär som nämndes i projektplanen. När individen startar i en tjejgrupp ska hon besvara frågorna i enkäten. Samma enkät används när ungdomen lämnar projektet för att mäta förändringar över tid, samt även en möjlighet att fritt kommentera verksamheten.
- Mål 4 mäts genom en enkel utvärdering där ungdomarna får svara på en enkät där de också ges möjlighet att fritt kommentera utbildningen. Enkäten kommer innehålla frågor kring de olika momenten i kursen kopplat till nöjdhetsskalor, samt frågor kring upplägget som helhet, lärarnas kompetens, bemötande mm.
- Mål 5 mäts genom kontroll 3 månader efter avslutad utbildning.

Olika delar i projektet

Uppstart

Projektet startade 19 september 2011. Projektet och min (projektledaren) arbetsplats har varit förlagd på ungdomskontoret på Bergendahlska gården, vilket har varit väldigt bra eftersom många strategiska frågor som handlar om ungdomar beslutas i den arbetsgruppen. Ungdomskontoret består av tjänstemän från arbete och välfärd, kommunledningskontoret, kultur och fritid och skola och barnomsorg och det är Ungdomslotsen som är uppdragsgivare till ungdomskontoret. Ungdomslotsens uppgift är att samordna ungdomsfrågorna i kommun. Den första tiden handlade om att införskaffa teknisk utrustning så som dator och telefon samt att lyssna in allas förväntningar på projektet. Det var betydelsefullt att få en bild över den organisation som finns kring ungdomsfrågorna, för att förstå i vilket sammanhang projektet skulle verka. Det fanns också många önsknings och förväntningar på hur projektet skulle leva upp till de behov man upplevde fanns i verksamheterna, särskilt gentemot tjejerna.

Projektet namngavs till Tjejrutan och tanken bakom namnet är att det ska vara Roligt, Utvecklande, Tryggt, Aktivt och Nyttigt för tjejer att hänga med i Tjejrutan. Grunden är att bygga på det positiva och förstärka de bitarna i livet som fungerar för tjejerna, förhoppningen är att det spiller över positivism även på andra bitar som känns tunga i livet. En logga skapades med hjälp av dataläraren på 11-gården som godkänns av informationsenheten. Informationsmaterial sammanställdes och trycktes upp i mer än 500 exemplar som delats ut till alla samverkanspartner. Broschyren har haft stor spridning och det är ofta ungdomar sagt att de sett information om Tjejrutan vid första träffen. Även planscher har utformats, tryckts upp, delats ut till alla samverkanspartners och satts upp på strategiska ställen där det rör sig ungdomar runt om i Växjö kommun.

De kommunala gymnasieskolorna har tv-skärmar i korridorerna med rullande samhällsinformation, där Tjejrutan funnits representerad med information att få individuell stöttning om livet känns tungt eller om man vill ha en vuxen att bolla tankar med.

Tjejrutan

En annan viktig del inledningsvis, var för projektledaren att sätta sig in i projektplanen för att tydliggöra syftet med projektet och jobba mot de intentioner projektet syftar till. I detta arbete har projektledaren träffat styrelsen på Finsam vid två tillfällen för att rapportera hur projektet fortskrider och för att inhämta synpunkter för att bättre arbeta projektets ändamål. Utifrån detta skapades även en styrgrupp bestående av vice ordförande i Finsam, avdelningschef på arbetsmarknad- och integration, samordnare på 11-gårdens gymnasieverksamhet samt projektledare för Tjejrutan. Projektledaren har varit sammankallande. Styrgruppen har träffats vid två tillfällen, en gång i mars och en gång i maj. Vid dessa tillfällen har diskuterats svårigheter i ärende, om tidsplan följs och planering framåt.

Utbildning

Parallellt med att projektet startade i september så startade även ACT-utbildningen i Stockholm den 26/9-2011. ACT (acceptans and commitment therapy) brukar kallas tredje vågens kognitiva beteendeterapi. Teorin utgår från att man måste acceptera de svårigheter som livet bär med sig och ändå försöka leva det liv man vill leva. Man ska inte låta sig hindras av olika rädslor, ångest, smärta eller olika föreställningar om att man är på olika sätt, utan handskas med sina tankar som om att tankarna bara är tankar, inga sanningar. Alla människor får sin beskärda del av svårigheter i livet, svårigheterna får dock inte bli så stora så man hindras av att leva det liv man drömmer om. För att få godkänt på utbildningen var kraven att läsa kurslitteratur och svara på instuderingsfrågor samt jämsides som man själv gick utbildningen starta och bedriva kursen med deltagare på hemmaplan. Ytterligare ett kriterium för att få godkänt på utbildningen, var att det var två deltagare från verksamheten som tillsammans höll i kursen på hemmaplan, detta för att kursinnehållet är omfattande och att man genom spegling och feedback lättare tar till sig innehållet i utbildningen och på så sätt kan bli en bättre kursledare. ACT-kursen är manualbaserad och uppbyggd på att presentera ca 60 powerpointbilder per tillfälle, där det finns instruktioner om vad man ska prata om bild för bild. Kursen är utförd på fyra tillfällen där varje tillfälle tar ca 3 timmar i anspråk. Däremellan ligger det på deltagarna att själva vara aktiva och öva på det som kursen framhåller minskar stress så som motion, leva i nuet, mindfulness samt acceptans att livet bitvis är stressigt och att kroppen klarar av perioder av stress bara det finns tid för återhämtning.

Projektledaren för Tjejrutan gick utbildningen tillsammans med projektledare för Globalen. Utbildningstillfällena i Stockholm var 26/9, 10/10, 24/10 samt den 7/11 och vi båda fick intyg på genomförd utbildning.

ACT-grupper

Den 21/10-2011 startade vi en ACT-grupp med 6 deltagare, samtliga tjejer. Fem av dem hade nystartsjobb i kommunen och en var praktikant på 11-gården från socionomprogrammet på Linneuniversitetet. Kursen bedrevs på 11-gården vid fyra tillfällen á tre timmar per gång, under perioden 21/10-11/11 och det var fem av tjejerna som fullföljde och fick intyg på fullföljd utbildning.

Nästa ACT-grupp startades i samarbete med 11-gården och de arbetssökande ungdomar mellan 18 till 24 år, som ansöker om ekonomiskt bistånd och inte har någon annan sysselsättning. Deltagare rekryterades i nystartsgrupp den 13/2 samt den 20/2. Ca 9 ungdomar kom vid dessa tillfällen och fick information om att deltagandet i ACT-gruppen var obligatoriskt och att första kurstillfället var inbokat till 27/2, med planerade träffar sju veckor framåt. Till detta kurstillfälle hade materialet arbetats om till åtta kortare träffar på ca 1,5 timme istället för fyra 3 timmars tillfällen. Anledningen till omarbetning av materialet, var att det är omfattande att ta in runt 60 bilder med tillhörande information för deltagarna samt att denna gång var jag ensam om att leda kursen med gruppen. Vid första tillfället kom fem av de nio anvisade deltagande på utsatt tid, fyra killar och en tjej. Vid andra tillfället kom fyra deltagare, tre killar och en tjej, vid tredje tillfället kom två killar, tjejen anmälde sig sjuk och vid fjärde tillfället kom bara tjejen. Eftersom kursen bygger på att man deltar vid samtliga tillfällen för att få bäst resultat bör det inte vara något inflöde av nya deltagare. I denna grupp var vi till en början flexibla eftersom nya ungdomar anvisas till 11-gården varje vecka, trots det var det svårt att få till en grupp. Tjejen fullbordade kursen genom att vi träffades varje vecka och gick igenom materialet. Hon har idag nystartsjobb inom kommunen.

Nästkommande ACT-grupp påbörjades i samarbete med en kurator på två grundskolor i Växjö kommun. Samarbetet inleddes i början på januari, med ett första möte där projektet presenterades och att det fanns möjlighet att erbjuda tjejerna i nian stresshantering. Kuratorn förmedlade att eleverna i nian är stressade, särskilt tjejerna, utifrån alla krav i skolan och livssituationen i övrigt. Behovet fanns på båda skolorna, men såg olika ut. Kuratorn indikerade att hon hade svårt att möta upp behovet bland eleverna, särskilt bland niorna, på grund av det höga elevantalet samt att hennes tid delades mellan två skolor. Enligt kuratorn fanns det möjlighet för henne att ha grupp på lektionstid och att det gick att ordna bra lokaler för träffarna på skolorna och hon var positiv till en hjälp utifrån. Överenskommelse gjordes att kuratorn skulle hitta och motivera de tjejer i nian som upplevdes stressade. Jag skulle omarbeta materialet till kortare, men fler träffar samt anpassa språket i innehållet så det mer passade till den yngre målgruppen. Vi träffades ytterligare en gång i slutet på januari för att gå igenom det omarbetade materialet, så att kuratorn kunde bedöma att det motsvarade behovet som fanns hos eleverna. Planering var att gruppen skulle starta i slutet på februari eller i början på mars och att tjejer skulle rekryteras fram till dess. Under denna tid blev kuratorn sjukskriven under en period och jag hänvisades till att fortsättningsvis samarbeta med biträdande rektor samt niornas mentorer för att rekrytera tjejer till grupperna. Gällande den andra skolan hänvisades jag till att prata med fritidsledarna för att undersöka behovet och rekrytera tjejer till ACT-gruppen. På den första skolan finns fyra arbetslag med mentorer och på den andra skolan påbörjades aldrig arbetet med rekrytering, därför att det var för få veckor kvar av terminen för att hinna gå igenom hela ACT-kursen när kontakt väl togs. Tanken var att få igång en grupp på ena skolan, innan nästa grupp startades på den andra skolan.

Till första ACT-gruppen som startade den 20/3 kom efter lite letande av biträdande rektor och lärare i korridorerna två tjejer, av fyra anmälda, till gruppen. Enligt tjejerna var det ytterligare en tjej som var

intresserad av att delta i gruppen men för dagen hade hon fått förhinder. Vid andra tillfället kom endast en tjej till gruppen, de andra hade förhinder p g a att tiden krockade med hemspråksundervisningen, vilket medförde att träffen ställdes in. I samverkan med biträdande rektor fick jag telefonnummer till fem tjejer som visat intresse av att delta i gruppen. Samtliga tjejer ringdes upp och förmedlade att de var intresserade av att delta i gruppen och vi ändrade tiden till onsdagar och ny tid inbokades 11/4. Återigen kom bara en och samma tjej till gruppen. De andra tjejerna ringdes upp och berättade att de just nu inte hade tid att delta i en grupp och att de var osäkra på deltagande även framåt i tiden. Eftersom det är svårt att bedriva grupp på bara en deltagare, så informerades tjejen som alltid kom om möjligheten att söka sommarjobb i det planerade tjejprojektet. Tillsammans fyllde vi ansökan till ferieplatser på *Växapp.se*, men p g a att hon fyllde 16 år först senare under hösten, var hon inte berättigade till feriejobb under sommaren 2012. Tjejen kommer att kontaktas igen och bjudas in till ACT-grupp på Bergendahlska gården, som kommer, om tillräckligt många tjejer vill, starta under hösten 2012. Hon kommer också informeras om möjligheten att delta i tjejkafé på Pax varannan måndag. Biträdande rektor samt kurator meddelades den 18/4 att gruppen upphört p g a för lågt deltagande av tjejerna.

En lärdom av ovanstående är att; för att tillskapa grupper av unga, särskilt tjejer, krävs mycket motivation för att få igång en grupp, särskilt om kursledaren är okänd för dem. Det gäller att ungdomarna/eleverna motiveras av ansvarig personal/skolpersonal, så att deras relationskapital till ungdomarna kan flyttas över till den personen som kommer utifrån. Det är nog även viktigt att tillsammans möta upp ungdomarna och lämna över dem till den som ska hålla en kurs, i alla fall till en början, innan eget relationskapital har skapats för den utomstående, detta för att minimera att ungdomarna avviker eller går till andra sysselsättningar som lockar mer.

Utifrån att gruppen inte riktigt kom igång på den första skolan, påbörjades aldrig någon ACT-grupp på den andra skolan och ytterligare en anledning som redan nämnts, var att det var för få veckor kvar av terminen för att hinna med åtta träffar. Fritidsledare på den andra skolan kontaktades och hänvisades till att uppmuntra de tjejer i nian, som uppfattades som stressade eller i behov av stöd från Tjejrutan, att hjälpa dem söka ferieplats i det planerade tjejprojektet på sommarlovet.

Samverkanspartners

Information om Tjejrutan och projektets syfte har spritts till i stort sätt alla tänkbara omgivande aktörer och samverkanspartners i Växjö kommun, som träffar ungdomar i den aktuella målgruppen som kan vara tänkbara deltagare i projektet. Besökta arbetsplatser har varit:

Ungdomskontoret	Unic, Pax & Musikhuset
Ungdomsgruppen	Råd och stöd Öst och Väst
Ungdomsmottagningen	Bup
11-gården	Kuratorer på gymnasieförvaltningen
Kuratorer på skol- och barnomsorgsförvaltningen	Tjejer emellen

Tjej kafét	Panncentralen
Fritidsgårdarna på TC, Fagrabäck, Araby, Lamnhult & Braås	Globalen
Skolverksamheten på nyanlända ungdomar på Västerled	Kommunala uppföljningsansvaret
Mejlat ut information till rektorer på grundskolan	Rektor för Resursskolorna
Arbetsförmedlingen	Studie- och yrkesvägledare på gymnasiet
Avdelningen ekonomiskt bistånd	Framtid Kronoberg
Tjejrutan har en egen flik på Växapp.se	Omsorgen/oms-fritid
Vårdcentraler/landstinget	Barn- och ungdomshälsan
Försäkringskassan	Finsam

Information om Tjejrutan har även gått ut på tv-skärmar på gymnasieskolorna samt på kommunens intranät som en nyhet i början på januari. Projektet har haft en bred samverkan med i stort sätt alla ovanstående aktörer och det har varit en avgörande förutsättning för att få deltagare till projektet samt är en bidragande faktor för det resultat som projektet faktiskt har åstadkommit. Bedömningen är att samverkan mellan de olika aktörerna är grundläggande för att kunna bistå de ungdomar som är i behov av stöd. I Växjö kommun finns många bra aktörer med mycket goda resurser av vuxna med bra kompetens. Denna kompetens kan komma ungdomarna ännu bättre till del om samverkan utvecklas mer så att vi fullt ut tar vara på de resurser som faktiskt finns. En av vinsterna i projektet har varit de många informationsmötena, där vi professionella fått möjlighet att träffas och utbyta tankar. Även vi professionella behöver relationskapital i förhållande till varandra, för att kunna bygga broar mellan verksamheterna och genom det lättare motivera ungdomarna att ta emot stöd av en annan aktör som kanske tillfälligt kan möta upp behovet bättre.

Aktivt utbyte har skett genom studiebesök på Bergendahlska gården vid två omgångar för eleverna i skolverksamheten på Västerled. Först kom tjejerna och sedan killarna tillsammans med sina lärare för att få information om verksamheterna i huset. Att det finns möjligheter att efter skolan komma till Pax och fika och umgås med kompisar och/eller spela musik och boka replokalerna på Musikhuset. Studiebesök är en bra form för inblick i olika verksamheter. Det underlättar ett återbesök om ungdomen tidigare besökt och fått en insyn i vilken verksamhet som bedrivs i huset. Studiebesök i olika verksamheter är också en bra form för oss vuxna att utveckla samverkan. Känner vi till varandras verksamheter och skapar relationskapital mellan varandra är det lättare för oss att motivera de ungdomar vi träffar att ta hjälp och stöd utifrån. Jag har även haft möjlighet att följa med ungdomsgruppen till samverkansgrupper, som hålls på alla högstadieskolor och en del gymnasieskolor, för att informera om projektet.

Friskvård och aktiviteter

En viktig del av projektet har varit friskvård och redan från början och hela hösten 2011 deltog jag tillsammans med ansvariga i friskvården på 11-gården. På förmiddagen med de äldre ungdomarna som anvisats dit av försörjningsstödet och på eftermiddagen med den yngre gruppen som läser in

gymnasiekompetens. Det har alltid varit svårt att få med tjejerna i friskvårdsaktiviteterna och få dem att byta om till träningskläder, detta är svårt för en del killar också. Friskvårdsverksamheten hålls på Idrottshuset där ungdomarna kan spela badminton och pingis, klättra klättervägg, träna på gym och ibland hålls yogapass i spegelsalen. Som alternativ finns även en tipspromenad som tar ca en timme att gå. Verksamheten leds av två män och förhoppningen var att med en kvinna i verksamheten, kanske tjejerna skulle bli mer inspirerade och motiverade att delta i friskvårdsaktiviteterna. Till en början upplevde vi nog en förändring bland tjejerna, i alla fall i den äldre gruppen, fler bytte om och fler var med och deltog i friskvården. I den yngre gruppen frågade vi vad de ville ha för friskvård och mötte upp med det ungdomarna önskade men trots det var deltagande halvhjärtat och ungdomarna bytte aldrig om till träningskläder. Jag höll i pass med mindfulness där vi lyssnade på en avslappningskiva och ungdomarna klarade av att ligga stilla nästan hela tiden. Min roll som ansvarig för tjejernas friskvård blev aldrig riktigt tydlig under terminen och till viss del kan det berott på att jag aldrig tidigare arbetat med uppgiften. Friskvården höll på nästan hela dagen, från nio på morgonen till kvart över två på eftermiddagen och tog mycket tid i anspråk av arbetstiden i projektet. Med beslut förankrat i styrgruppen upphörde mitt deltagande i friskvården efter jullovet, för att fokusera mer på ACT-grupper. Under hösten 2012 kommer jag att återgå i verksamheten på 11-gården igen och engagera mig i friskvården, med särskilt fokus på tjejerna.

I de individuella kontakterna har friskvård också varit i fokus. Många bra samtal har skett promenerandes runt Växjösjön och Trummen. Till en början var en lokal för verksamheten ett bekymmer, eftersom de byggdes om på Bergendahlska gården. Pax kafé var planerat att flytta in i lokalerna. Under denna tid lånades ungdomsgruppens lägenhet för samtal, men många samtal med tjejerna skedde också på olika fik runt om i Växjö.

En av tjejerna visade ett särskilt intresse av kultur, så tillsammans med henne och en ungdom som var aktuell för nystartsjobb, var vi ute i vimlet på kulturnatten. Vi började kvällen med att delta på knytkalaset för Kvinnor Emellan på Panncentralen, vi hade med oss en god taco paj. Sedan gick vi vidare till Tjejer emellan på Arabygården, dansuppvisningen på Araby Park Arena (APA) och avslutade kvällen med konsert på Musikhuset. För tjejen var detta en stor utmaning att vistas bland så mycket folk. Hon har funktionshindret autism, vilket medför att hon har svårt för sociala sammanhang och är mycket ljudkänslig. Redan på Panncentralen höll det på att braka samman, eftersom det fanns barn där som skrek av orsaken att de var hungriga. För tjejen var detta en viktig träning och syftet var att bryta den självvalda isoleringen sittandes i det egna rummet framför dator i hemmet. Vi var även på Cirkus Scott när de var i staden, vilket också var en utmaning för tjejen eftersom tillställningen kryllar av folk, särskilt små skrikande barn. Detta löstes med att hon satt med hörselkåpor på sig under hela föreställningen, men än idag säger hon till mig att hon aldrig vill gå på cirkus igen, i så fall ska hon nästa gång ha hörlurar med musik i så hon inte störs av alla ljuden. Bara det är en framgång för henne och att hon själv hittar en lösning på sina upplevda problem och kan ta del av olika kulturella sammanhang som hon är intresserad utav.

Projektet har, under hösten 2011, tillsammans med fler tjejer besökt Kvinnor emellans knytkalaset som är en öppen verksamhet på Panncentralen, första onsdagen varje månad. På höstlovet 2011 var det tjejmässa på Panncentralen där jag deltog för att träffa tjejer, men även för att sprida information om projektet.

På sportlovet ville en av tjejerna åka skidor, för att träna upp sin teknik, inför den kommande Östersundsresan tjejerna i projektet blivit inbjudna till av Tjejer emellan. Fler tjejer i de individuella

kontakterna tillfrågades och vi fick ihop en grupp på fem tjejer som tillsammans åkte iväg till Hanaslöv en heldag. Vi hyrde skidor och ordnade med liftkort till hela gänget. Av tjejerna var det bara en med erfarenhet av utförsåkning, för resten av gänget var det första gången de stod på ett par skidor. En av tjejerna åkte halva liftan upp i barnbacken sedan gav hon upp och tog av sig skidorna. Som tur var hade hon med en tjejkompis från skolan som p g a livssituationen inte fick åka skidor för dagen, men med varm choklad och korv i termos hade de en trevlig dag i backen hejandes på oss som åkte. De andra nybörjarna kämpade på och innan dagen var slut kunde alla tillsammans åka ner för den högsta backen utan att ramla en enda gång.

Fyra tjejer från projektet följde med Tjejer emellan till Östersund till en kostnad av 700 kr, som inkluderade resa, boende, mat, hyrning av skidor och liftkort, vilket tjejerna bekostade själva. Resan bar av från Dalbo centrum den 7/3 med hemkomst 10/3. Det var stort deltagande hos tjejerna och därför fanns det inte möjlighet för mig att följa med p g a platsbrist i bussen.

Varje måndag klockan 18 till 19 anordnar Kvinnor emellan Zumba i Araby Park Arena. Dansen är öppen enbart för kvinnor och aktiviteten är kostnadsfri. Fyra av tjejerna i projektet har nyttjat denna möjlighet till träning. Första gången har vi gått dit tillsammans, men sedan har tjejerna tagit del av Zumban av eget intresse och spritt det vidare till sina mammor och kompisar.

En nyanländ tjejs önskan var att få kompisar och att börja träna. Tillsammans gick vi en fredagskväll till Tjejer emellans verksamhet på Arabygården, där vi dansa Zumba och var med på yogapasset. Tjejer emellan är ett integrationsprojekt för att öka tjejers delaktighet i Araby och verksamheten håller till på fritidsgården varannan vecka i Araby. Tjejen besökte även Pax kafé, vilket är en öppen mötesplats för ungdomar i åldern 15-20 år. Tyvärr fick hon senare avslag på ansökan om uppehållstillstånd och avvisades från Sverige, så hon kunde inte vara med och springa vårruset.

Den 3 maj 2012 var Tjejrutan med och sprang vårruset. Sex tjejer var anmälda i laget men p g a sjukdom hos en tjej var vi fem som genomförde loppet. Fler tjejer bjöds in med avböjde att delta av olika skäl, bl.a. avvisning från landet. Till detta arrangemang trycktes det upp jättefina T-shirtar med loggan på och tillsammans med alla andra tjejer som var med i vårruset var vi de snyggaste tjejerna runt Växjö sjön. Kvällen började med lite stänk och pust från tjejerna att genomföra loppet men vid picknickkorgen efteråt kände vi oss nöjda och hade så mysigt tillsammans. Mitt förslag att delta i Tjejmilen i Stockholm till hösten röstades ner.

Se så snygga vi är!

Fram på våren var det flera tjejer i de individuella kontakterna som visade intresse för att börja spela fotboll, så jag tog reda på vilka möjligheter som fanns och ordnade med ett studiebesök på Värendsvallen, när Växjö BK hade träning. Det var tre tjejer med på studiebesöket men samtliga uppfattade att träningen var på för hög nivå, för att de skulle känna sig bekväma med att börja i laget. Än idag har jag inte lyckats hitta ett lag där fotboll spelas bara för nöjes- och motionens skull, där tjejerna kanske skulle känna att de platsade i laget.

Som avslutning på Tjejrutan åkte kärntruppen bestående av tre tjejer och mig den 11/8 iväg till Liseberg och roade oss, fler tjejer i de individuella kontakterna bjöds med men hade förhinder. Liseberg var ett önskemål från tjejerna och en av tjejerna hade aldrig tidigare besökt nöjesparken innan, vilket var lite kul. Det är jätteintressant att få umgås med tjejerna en hel dag, för på så sätt lär man känna hela deras personlighet bättre, nöje förenas med nytta. Vi hade en fantastisk dag på Liseberg med vackert väder, men i köerna till attraktionerna märktes att det fanns det spänningar mellan oss tjejer. Dessa spänningar har varit bra arbetsmaterial i samtalen efteråt och min upplevelse är att tjejerna, tack vara resan till Liseberg, kommit vidare i sina relationer med sig själva, gentemot varandra och till mig.

Individuella kontakter

De individuella kontakterna har varit projektets fokus och kontakterna har alltid utgått från det tjejerna upplevt som problem för dem. I januari var tio tjejer aktuella i Tjejrutan och sedan dess har inflödet varit minst en tjej i veckan, fram till sommarprojektets start vecka 25. Tjejerna har kommit från kommunens uppföljningsansvar, ungdomsgruppen, arbetsförmedlingen, råd och stöd på avdelningen barn och familj, kuratorer på skola- och barnomsorg och gymnasieförvaltningen, resursskolor, skolverksamheten på Västerled, Bup, 11-gården, ungdomsenheten på avdelningen ekonomiskt bistånd och tjejer har själva sökt upp Tjejrutan genom utlagd information eller genom tips från vänner. Ingen har nekats stöd från Tjejrutan, men vid ett tillfälle har problematiken varit av sådan art att bedömning gjorts att annan kontakt var mer lämplig för att möta behoven, vilket förmedlades till tjejen och i samförstånd till ansvarig handläggare. En del individuella kontakter bestod enbart av ett par träffar med vägledande samtal, medan andra har varit långa och regelbundna kontakter där behoven varit mer omfattande och har tillgodosetts efter hand. Några av tjejerna har träffats i grupp och är idag vänner med varandra. Mötena med tjejerna har ofta varat runt en till två timmar, ibland även längre och i snitt har jag träffat ca sju till åtta tjejer i veckan. Under hela projektet har runt trettiosex individuella kontakter förmedlas till Tjejrutan. En del av dessa har aldrig blivit mer än ett telefonsamtal och några tjejer har helt avböjt stöd från Tjejrutan och angett som skäl att de har annan hjälp eller att de vill avvakta lite. Några av dem som avböjt har istället visat intresse för att delta i sommarprojektet och erbjudits en ferieplats. Femton av de individuella kontakterna har skett på mer regelbunden basis och än idag är sju av kontakterna pågående med träffar utifrån tjejernas behov och planeringar.

Tjejerna har visat fysiska tecken på stress så som sömnsvårigheter, magont, huvudvärk, självska debeteende, drogmissbruk och tillitsproblem. Samtalen har utgått mycket från det egna ansvaret för måendet, acceptans av barndom och föräldrar, att vara rädd om sig själva, hitta strategier för att nå egenuppsatta mål, uppbyggandet av det egna värdet och att alla tjejer har rätt att må bra och ha ett gott liv.

Förutom samtal har tjejerna fått stöd i att skiva cv, personligt brev och söka jobb. Egenremisser har tillsammans med tjejerna skrivits och skickats till vuxenhabilitering och NP-enheten. Tider har bokats hos Bup, Np-enhet för medicinering, vuxenhabiliteringen för utredning samt psykolog på vårdcentral. Ansökan har gjorts om ekonomiskt bistånd, aktivitetsstöd och aktivitetsersättning och vid två tillfällen har avslagsbeslut överklagats. Tjejer har fått hjälp med att ställa sig i bostadskö och aktivt söka lägenhet, en socialförtur har förmedlats som lett till egen bostad inom en månad för en bostadslös tjej. Även bostadsbidrag och bostadstillägg har sökts när tjejerna varit berättigade och i behov av ersättningarna.

Tjejernas problematik har varit allt från isolering i hemmet, skolvägran, familjeproblematik, självskadebeteende, till önskan om vänner, träning, kärleksproblem och svårigheter som uppstår för tjejer i kulturkrocken av att komma till ett nytt land. Många av problemen har sin grund i familjerelationerna men det är även där lösningarna finns. Föräldrar har kämpat länge för att stötta och hjälpa sina barn utan att känna att det lett till någon förändring. Detta har resulterat i känsla hos föräldrarna av uppgivenhet, maktlöshet, men också ilska. Även barnen speglar föräldrarnas känslor. Att öppet, ärligt och rakt få prata om svårigheter har många gånger verkat befriande och lett till nya infallsvinklar att jobba efter, för att försöka lösa problemen. En del av problemen i livssituationen har även haft sin grund i olika diagnoser som autism och borderline, där tjejerna har behov av att jobba med självkänedom och hitta strategier för att öka sin livskvalité.

Livskvalite' på Musikhuset

Mitt arbetssätt i de individuella kontakterna har utgått från grunderna i ACT, men en annan metod har varit att följa tjejerna för att till slut kunna leda dem mot ett, för dem, mer konstruktivt förhållningsätt till sig själva. I början har det handlat mycket om att lyssna på tjejerna och genom det bygga upp ett förtroende som håller i ett förändringsarbete. Ett brett samarbete har skett med en del av tjejernas föräldrar och många problem har avverkats vid hembesök runt köksbordet där många lösningar gemensamt har jobbats fram för att förbättra tjejernas mående men även hos föräldrarna och övrig familj. Vill tjejerna ha en öppen dialog med föräldrarna kring sina svårigheter, är ett helhetsperspektiv en bra grund att bygga på, det underlättar mycket och ger trygghet om alla känner att vi jobbar åt samma håll. Det har varit både upp- och nergång i arbetet mot en förändring i måendet hos tjejerna, men min bedömning är att det sakta men säkert hela tiden

har gått lite framåt. Det är inte alltid tjejerna själva upplever sina framsteg och då får man hjälpa till och påminna dem om vilket arbete de gör för att få det liv de vill leva. En av fördelarna i projektet har varit att kunna vara flexibel, både plats- och tidsmässigt och möta tjejerna där det passar dem. Har de inte orkat eller haft förmågan att ta sig till mig, har jag kunnat möta upp dem där de är genom hembesök. Detta har möjliggjort att kontakterna har skett på regelbunden basis, trots att tjejerna ringer och avbokar av olika skäl, samtidigt som tjejerna känt att de varit viktiga att träffa. Denna service skulle tjejerna kunna utnyttja, men genom att prata om problemet har tjejerna på sitt sätt tagit ansvar för att vara delaktiga i sitt förändringsarbete och komma eller höra av sig på de inbokade tiderna. Deltagandet i Tjejrutan har till största del varit frivilligt och tjejerna har själva, ibland efter en liten tid, kommit på att nyttja Tjejrutan till de ändamål som kan vara lite knepiga att lösa helt och hållet på egen hand.

Nystartsjobbare

En del av arbetet i projektet har varit att vara kontaktperson till fem av de ungdomar som har kommunala nystartsjobb på skolor och fritidsgårdar och annan verksamhet som riktar sig till åldersgruppen 16-18 år.

Utifrån en individuell tjejkontakt i projektet uppkom ett behov av elevstödare för henne i skolan. Tjejen har mer eller mindre skolvägrade under en längre tid p g a upplevd mobbing i skolan, som delvis även berott på svårigheter hos henne att tolka det sociala samspelet som sker mellan klasskompisar och lärare. Tjejen fick, efter eget önskemål från henne och föräldrarna, möjlighet att läsa in nian i en anpassad klass, därför att det inte längre fungerade i relationerna på den resursskolan hon gått på tidigare. Trots de extra resurserna i klassen var det svårt att tillmötesgå tjejen behov av stöd på rasterna, därför att de är omfattande, för att hon ska må bra i skolan. För att lösa situationen var skolan, föräldrarna och tjejen villiga att pröva en ungdom med nystartsjobb som elevassistent. Syftet och arbetsuppgifterna för nystartsjobbaren var att hela tiden finnas till hands som vuxen vid tjejen sida och hjälpa henne att tolka de sociala spelen. Först tackade en ungdom, en tjej, med försörjningsstöd ja till nystartsjobbet som elevassistent åt tjejen i skolan, men innan praktikperioden på ca en månad var slut hade tjejen blivit erbjuden ett nytt nystartsjobb inom kafébranschen som matchade hennes utbildning perfekt och var hennes drömjobb. Arbetet erbjöds då till en annan arbetssökande ungdom, också en tjej, som tackade ja till arbetet som elevassistent till tjejen. Till en början accepterade tjejen i skolan båda tjejerna med nystartsjobb, men efter en tid började hon uppleva att tjejerna med nystartsjobb pratade med arg röst till henne och enligt hennes egna ord "hatade henne". Detta blev jobbigt både för henne och ungdomen med nystartsjobb. Mot slutet av terminen krävdes det att jag körde tjejen till skolan för att hon skulle motiveras gå dit, trots stödet från elevassistenten. Det krävdes mycket samverkan med föräldrarna, tjejen, skolan och nystartsjobbaren för att lyckas få tjejen att fullfölja hela terminen. Alternativet hade varit att hon suttit isolerad hemma framför datorn i sitt rum. Trots de svårigheter som fanns, kunde lärarna se en utveckling hos tjejen, när hon med märkbart bättre närvaro kunde ta del av undervisningen i skolan, tack vare stödet av nystartsjobbaren på rasterna. Tjejen med nystartsjobb har efter terminens slut nystartsjobb i en verksamhet som riktar sig till åldersgruppen 15-20 år. Under tiden för nystartsjobbet har det framkommit att tjejen som arbetat som elevassistent själv har behov av en extern utredning.

De tre andra ungdomarna har nystartsjobb på skolor i Växjö kommun. De har fått regelbunden handledning med arbetsplatsbesök och individuella träffar, där vi pratat utbildning, uttag av semester samt tänkbara

lösningar för arbete i framtiden. Nya tänkbara arbetsgivare har kontaktats och besökts. En har gått orienteringskurs inom industri, samt möjligheten har undersökts för att få nystartsjobb hos annan arbetsgivare. Samtliga ungdomar med nystartsjobb, förutom hon som fick anställning inom kafébranschen, har deltagit i ledarskapsutbildningen "Unga leder unga".

Ledarskapsutbildning

Planeringen av ledarskapsutbildningen påbörjades i januari 2012. Medverkande på de inledande mötena var berörda tjänstemän från ungdomskontoret och 11-gården. Beslut togs om innehåll och syfte med utbildningen, vem som ansvarade för vad, att ungdomarna skulle ansöka till utbildningen genom att fylla i ansökningsformulär, (se bilaga 1), samt genomgång av vilka ungdomar som skulle vara aktuella att delta i utbildningen. För ungdomarna med nystartsjobb var det obligatoriskt att gå utbildningen. Andra ungdomar motiverades och handplockades utifrån att de redan arbetade extra i verksamheterna Unic, Musikhuset och Pax. För andra ungdomar var utbildningen frivillig med hopp för oss att hitta bra förebilder att ta in i ungdomsverksamheten längre fram. Sammanlagt var det 43 ungdomar, i åldern 17-28 år, som ansökte till utbildningen och efter gemensamt beslut i arbetsgruppen fick alla som ansökt möjlighet att gå utbildningen.

Lunchrast i Tolg

Utbildningen startade den 12/4 med en "kick off" i Tolg, en heldag, innehållande samarbetsövningar samt en föreläsning om människans grundläggande behov, med Stefan Lundholm från Linneuniversitetet. Därefter har det varit fem träffar á 4 timmar per tillfälle. Dessa träffar har handlat om ledarskap, bemötande, värderingar och casefall som ungdomarna själva fått lösa utifrån kunskaper de tagit till sig under utbildningen. Vi har samarbetat med fritidsgårdarna i Växjö kommun, Sisu, IKM Linneuniversitetet, Tjejer emellan, Nätverket Sip och polisen. Vi har även bjudit in olika föreningar som berättat hur de bedriver sin verksamhet som inriktar sig mot unga och unga med funktionshinder. När polisen besökte ledarskapsutbildningen blev det en tuff stämning i föreläsningssalen och ungdomarna ifrågasatte polisens bemötande av dem i olika situationer ute i vimlet i Växjö. Ungdomarna önskade att polisens ungdomsgrupp återuppstod. Utifrån diskussionen beslutades tillsammans med ungdomarna att skriva en skrivelse, (se bilaga 2), om bildandet av en ungdomsgrupp hos polisen. Skrivelsen skickades in till polisstyrelsen i slutet på maj

och den 11/9 kom svar från polisen på skrivelsen, (se bilaga 3), att det planeras att bilda en ny ungdomsgrupp som ska arbeta mot unga lagöverträdare upp till 18 år.

Två av samarbetsövningarna ungdomarna fick pröva på

Grunden och syftet med utbildningen har varit att ungdomarna ska få en mer reflekterande kunskap om *bemötande, ledarskapsrollen, konflikthantering, motivation* och *sig själva* som blivande ledare av unga. En annan underliggande tanke har varit att inspirera dem till att det lönar att utbilda sig. Vi har också haft en student från Värnamo folkhögskola som berättat om fritidsledarlinjen. Utbildningen avslutades 24/8 med att Mårten Roosvall, lärare på fritidsledarlinjen på Skarpnäcks folkhögskola, kom och föreläste om ledarskap och knöt ihop säcken på utbildningen. Sammanlagt var det 29 av 43 ungdomar, 18 killar och 11 tjejer, som genomförde hela utbildningen och slutligen fick en pärm med kursinnehåll och intyg, (se bilaga 4). Utbildningen har i stort sätt varit en succé och ungdomarna har tagit till sig innehållet i utbildningen och några av dem har fått arbete i våra verksamheter som riktar sig mot unga. Ungdomskontoret planerar på att erbjuda samma koncept av utbildning till nya ungdomar.

Växapp.se och chatten

Växapp.se är Växjö kommuns ungdomsportal på Internet. Sidan lanserades på Dag X den 20 mars 2012 och målgruppen är ungdomar mellan 13-25 år. Idén med en portal på Internet för unga väcktes under temadagen "Fryshusandan", arrangerat på Konserthuset 2010. Syftet är att locka till sig unga medborgarna i Växjö kommun, med information om vad som händer och sker i staden. I stort sett alla ungdomsverksamheter finns representerade på sidan och under arbetet att lansera sidan har jag varit med i arbetsgruppen och är en av redaktörerna.

Tjejrutan finns representerad på *växapp.se* med en flik under BG. Där har det funnits möjlighet för tjejer att läsa om projektets syfte, anmäla sig till ACT-grupper och anmäla om de ville vara med att springa vårruset. Tyvärr har denna möjlighet inte medverkat till något inflöde av tjejer i projektet. Fliken om Tjejrutan kommer även fortsättningsvis finnas representerad på *växapp.se* utifrån att en del av projektet kommer att leva kvar i befintlig verksamhet.

En annan del av *växapp.se* är chattfunktionen, där det finns chans för ungdomar att varje vardagkväll anonymt chatta med en vuxen. Chatten är sluten och det är bara ungdomen och den vuxna som ser dialogen. Chatten bemannas en kväll i veckan av mig som representant för Tjejrutan och Paxkafé. Växjö kommun är i framkant att erbjuda denna service till ungdomar och chatten skulle kunna bemannas och nyttjas av andra samarbetspartners och verksamheter än enbart kommunen. En annan diskuterad lösning är att bemanna chatten utifrån olika temaveckor, för att på detta sätt marknadsföra chatten så den blir mer känd bland ungdomarna.

Kommunikationsenheten informerar att vardagschatten har haft öppet 18 veckor sedan starten. Under sommarlovet var den stängd, på grund av minskat intresse. I genomsnitt är de 10 chattar per vecka och det går inte att utläsa om detta är unika personer, utan det kan vara återkommande ungdomar, vilket det ibland också delvis har varit.

Statistik för växapp.se:

- Växapp.se har ungefär 3600 besökare per månad och av dessa är 1500 unika besökare.
- Sedan juli 2012 har Tjejrutans sida haft 58 besökare och av dessa är 53 unika besök. Unika besöka innebär att den som gått in på sidan inte varit där tidigare.

Pax kafé

Ända sedan starten på projektet har jag arbetat en kväll i veckan på Pax kafé. Pax kafé är en av UniC:s verksamheter, där Växjö kommun samarbetar med svenska kyrkan kring olika ungdomsfrågor. Till kafét, som är en öppen verksamhet för målgruppen 15-20 år, kommer både killar och tjejer. Arbetet på kafét har öppnat upp för mig att komma in i en redan befintlig miljö, där det rör sig ungdomar i målgruppen och där otvungna samtal med ungdomar har skett över en kopp kaffe. Det är runt 70 ungdomar som besöker kafét varje kväll och ca hälften av dem är tjejer. Sedan flytt till Bergendahlska gården i mars, kommer förutom kafébesökarna även övriga gäster när det är arrangemang i huset. Flytten har möjliggjort att fler kan ta del av verksamheten på Musikhuset, att Pax kan bedriva sommarverksamhet för ungdomar samt arrangera utomhusaktiviteter så som konserter på scenen i trädgården. Varannan måndag är det tjejkafé, en verksamhet som bara vänder sig till tjejer. Vi lagar mat gemensamt, bjuder in av tjejerna önskade föreläsare eller gör andra aktiviteter tillsammans. Inför hösten har tjejerna önskat en solresa för att komma bort från stressen i vardagen och vila upp sig lite. Tjejerna får själva planera hur de ska få ihop pengar till resan och genomföra aktiviteterna med stöd från oss vuxna. Även tjejerna i sommarprojektet och individuella kontakter, är genom brev, sms och facebook, inbjudna att delta i tjejkaféet på Pax. Verksamheten bygger helt och hållet på frivillighet hos tjejerna, de kommer i mån av tid och intresse. Mitt arbete på Pax kafé har gjort att tjejer som inte annars skulle ha besökt kaféet har tagit del av verksamheten. För en del av tjejerna har det gjort stor skillnad där alternativet för dem hade varit att stanna hemma.

Vid arrangemang i Växjö kommun som drar mycket ungdomar, så som studentfester, halloween och skolavslutning, ordnas fältinsatser av UniC och ofta i samarbete med ungdomsgruppen. Vid flera av dessa tillställningar har jag, som representant från Tjejrutan, varit med och fältat i centrum. Det är bra om det finns en jämn könsfördelning bland oss vuxna som fältar, dels för att kunna möta upp tjejers behov bättre, men även för att kvinnligt deltagande inverkar lugnade i kritiska situationer. Från Pax kafé utgår även nattvandringarna varje helg, där även medvandring finns att tillgå på helger. Medvandring medför att unga

människor som känner sig otrygga får en möjlighet att ringa en kompis eller få sällskap av en vuxen till bussen eller hem. Medvandringen nyttjas mest av tjejer på väg hem från dansställen och är ett bra förebyggande arbete som sker i samarbete med föreningsverksamheten i Växjö kommun.

Sommarprojekt

Under sommaren 2012 har det funnits tillfälle för 16 tjejer att ha ferieplats i ett tjejprojekt som utgått från Pax kafé varje dag mellan klockan 9-13. Det var över 40 sökande till platserna. Det var 15 tjejer, som slutligen, arbetade hela perioderna i projektet och blev avlönade.

Projektet var uppdelat på två perioder, första perioden var vecka 25-27 och andra perioden var vecka 31-33. Båda perioderna var snarlika i planeringen och grundsyftet med sommarjobbet var att öka tjejernas självkänsla och den egna identiteten, utgå från aktiviteter de själva ville göra, förbättra delaktigheten i samhället och ge samhällsinformation, medvetandegöra den egna förmåga samt prata om förebyggande insatser mot stress. Den först perioden arbetade sju tjejer i åldern 16-19 år och i den andra perioden arbetade åtta tjejer i åldern 16-20 år.

Fikapaus på Pax

Tjejerna ansvarade för fiket på Pax. De bakade minst sju sorters kakor och en samverkan skedde med omsorgsverksamheten. "Textilgruppen" bjöds in på fika och tjejerna bjöds tillbaka på studiebesök i deras verkstad. Vi besökte Arbetsförmedlingen, fick information och jobbguide för unga, om hur man gör när man söker jobb. Tjejerna skrev efter det egna cv och personliga brev. I samverkan med konsthallen visades tjejerna runt bland konstverken och fick aktivt delta i workshop och göra egen konst. Vi hade pass i ACT och pratade om stress och betydelsen av återhämtning efter stressiga perioder och tjejerna fick pröva på mindfulness genom avslappningsövning. Vi gjorde inhandlingsresa till IKEA och färdiginredde verksamheten på Pax. En dagsutflykt till Ullared planerades, där vi shoppade och bara umgicks. En del av tjejerna hade inte tidigare besök stormarknaden, vilket blev en ny erfarenhet för dem. En dag hade vi friskvård i fokus och var ute och paddlande kanot och grillade korv med pinnbröd. Sista veckan fick tjejerna göra statyer av gips på det upplevda monster som ibland dyker upp i kroppen och huvudet och som säger att

man inte duger. Alla tjejerna tolkade uppgiften på sitt sätt och det var riktigt kul att se vad tjejerna valde att skapa för alster.

Avslutande föreläsning

Den 5/11-2012 bjuder Tjejrutan in samtliga samverkanspartners, unga ledare, tjejer och killar till en inspirerande föreläsning i ämnet ”Good enough” som hålls av Elizabeth Gummesson. Elizabeth Gummesson är professionell coach och arbetar med personlig utveckling och hon har själv suttit fast i perfektionsfällan. Elizabeth lär ut strategier för att minska prestationsångest, sluta grubbla och älta gamla misstag. Nyckel till ett tillfredställande liv är att sluta oroa sig för sin framtid, utan inse att man duger som man är vilket stämmer bra överens med de förhållningssätt som finns inom ACT. Eftermiddagen kommer att inledas med en kort presentation av slutrapporten av Tjejrutan. Alla som deltar har möjlighet att ta del av rapporten och även få Elizabeths bok ”Good enough”.

Fortsättning på Tjejrutan

En del av de individuella kontakterna med tjejerna i projektet kommer att fortgå efter behov under hösten och avslutas efterhand som det känns bra för tjejerna. Tjejerna är även informerade om möjligheten att ringa eller söka upp mig på Pax kafé om de behöver stöttning. Varannan måndag finns möjlighet för tjejer att delta i Tjejkaféet och finns ett intresse bland tjejer att prata om stresshantering kan en ACT-grupp starta kvällstid på Pax. Tjejrutans flik på *vaxapp.se* kommer fortsätta vara publicerad och där finns det möjlighet för tjejer att få information om ACT och anmäla sitt intresse att delta i en grupp.

Under hösten 2012 kommer jag att ha min huvudsakliga arbetsplats i verksamhet för de yngre på 11-gården, målgrupp 16-20 år, och där verka som mentor mot några av tjejerna. En viktig del är att få igång en fungerande friskvård för ungdomarna och ett annat fokus kommer att vara att få igång ett samarbete med närliggande företag. Syftet är att vi professionella ska få en aktuell bild över hur arbetsmarknaden ser ut och vad företagen söker för kompetens. Detta för att bättre och trovärdigt kunna förmedla till ungdomarna hur arbetsmarknad ser ut. En annan önskan är att företagen ska se en vinst i att samarbeta med oss på 11-gården, att det kan ske ett utbyte i information mellan verksamheterna dels om hur dagens ungdom tänker och ser på sin situation och hur företagen ser på sin. En annan förhoppning är att företagen kan ta emot oss på arbetsplatserna och berätta om sin verksamhet och att de kan ta emot ungdomarna i någon form av praktik. Grundidén är att det finns ett socialt engagemang bland företagen för unga människor, bara ett bra samarbete kommer till.

För de ungdomar som har nystartsjobb i kommunen kommer jag fortsätta verka som handledare under hösten med regelbundna arbetsplatsbesök och motiverande samtal om fortbildning efter anställningen.

Ekonomisk redovisning

KOSTNADER	Budget	Utfall
Personal	420 000	512 016
Lokal	40 000	38 653
Verksamhetsmedel	120 000	121 590
Ledarskapsutbildning	100 000	32 312
Dator, resa, telefon	40 000	32 182
Kompetensutveckling personal	30 000	13 246
SUMMA KOSTNADER	750 000	750 000

Tidsplan

Tids- och aktivitetsplan:

Start: projektledare anställs och startar anställning 19/9-2011

- Månad 1-3: Projektledaren påbörjar ACT-utbildning och startar och avslutar första ACT-gruppen med tjejer. Projektledaren bekantar sig med de olika verksamheterna, förbereder informationsmaterial, bokar möten för information om projektet, projektledaren träffar samverkanspartners. Projektledaren har även individuella kontakter med tjejer. Projektledaren träffar olika samverkanspartners. Projektledaren arbetar på Pax och med friskvård på 11-gården, främst mot tjejer.
- Månad 3-4: Projektledaren fortsätter träffa olika samverkanspartner och samarbetar med flertal av dem. Projektledaren rekryteras deltagare till ytterligare två ACT-grupper, projektledaren har ett inflöde av tjejer i de individuella kontakterna. Ledarskapsutbildningen börjar planeras. Projektet finns representerat på Växapp.se där projektledaren medverkar på chatten.
- Månad 4: Två tjejgrupper planeras att starta. Fler planeras starta efter behov. Projektledaren arbetar med individuella kontakter och arbetar med att finnas tillgänglig på Växapp.se. Ledarskapsutbildningen fortsätter att planeras. Rekrytering av deltagare till ledarskapsutbildningen påbörjas. Tar över ansvar för nystartsjobbare och bokar in arbetsplatsbesök.
- Månad 5-7: Projektledaren arbetar med tjejgrupper. Ledarskapsutbildningen startar 12/4, föreläsare bjuds in och träffar sker med samverkanspartners. Individuella kontakter fortsätter. Sommarprojektet planeras och påbörjas. Tjejnutan springer vårruset.
- Månad 8-10: Ledarskapsutbildningen avslutas. Avslutning med tjejgrupp. Sommarverksamhet andra period pågår. Projektledaren arbetar vidare i de individuella kontakterna där behov fortfarande finns. Projektledaren arbetar på Pax.

- Månad 11-12: Utvärdering av tjejgrupperna sammanställs till en presentation. Ledarskapsutbildningen utvärderas. Sammanställning och presentation av projektets resultat för samordningsförbundet och samverkanspartners planeras. Individuella kontakter löper parallellt. Projektledaren finns aktiv på växapp.se och arbetar på Pax med bland annat tjejkafét, där tjejerna på eget initiativ planerar en resa för att komma bort från stressen i vardagen, en resa för vila och återhämtning som är A och O för att klara stressen som finns i vardagen och samhället.

Måluppfyllelse/resultat

Utvärdering av projektet har skett på följande sätt:

Mål 1 och 2 har utvärderats genom att mäta hur många ungdomar som varit i kontakt med projektet. I de individuella kontakterna har 36 tjejer varit i kontakt med projektet, fem av dessa har också deltagit i sommarprojektet tillsammans med ytterligare 10 tjejer. Angående ACT-grupper har sammanlagt 13 ungdomar påbörjat en grupp men det är endast 7 av dessa som tagit del av samtliga gruppträffar. Gällande ledarskapsutbildningen var det 43 ungdomar som ansökte till utbildningen och 29 av dem genomförde hela utbildningen och fick intyg. Fyra av fem nystartsjobbare gick ledarskapsutbildningen, den femte fick jobb inom privata sektorn. Utöver detta har projektledaren arbetat uppsökande genom fältning vid 4 tillfällen under projekttiden och därtill även jobbat en kväll i veckan samt en helg i månaden på Pax kafé där genomsnittet är ca 70 unga besökare per kväll. Samtliga kvällar har innehållit minst ett vägledande samtal, där ungdomen om skäl funnits, slussats vidare till annan lämplig aktör. Därtill har projektledaren funnits tillgänglig som en vuxen på chatten på *waxapp.se* och mött upp ungdomar i olika frågeställningar. I sin helhet har projektet som minst nått ut till 110 ungdomar och därmed fullnått uppnått målsättningarna.

Mål 3 har utvärderats genom, en av projektledaren utformad enkät, (se bilaga 5), som 4 av tjejerna i de individuella kontakterna svarat på. En tjej har tillsammans med familjen skickat in kommentarer om Tjejrutan som en utvärdering av kontakten.

Samtliga tjejer i sommarprojektet har besvarat en enkät utformad av projektledaren, (se bilaga 6), om ferieplatsen på BG. Övriga tjejer som varit i kontakt med Tjejrutan har inte getts möjlighet att besvara någon enkät, dels därför att kontakten upphört men även på grund av att projektet kom att innehålla så många moment så att det inte funnits möjlighet att genomföra en kvalitativ utvärdering på ett adekvat sätt.

Mål 4 har utvärderats genom att 27 av 29 ungdomar i ledarskapsutbildningen har besvarat en enkät, (se bilaga 7), där de fått möjlighet att värdera de olika momenten men även fritt kommentera utbildningen. Att 50 % av ungdomarna i ledarskapsutbildningen, som avslutades 24/8, efter 3 månader efter fullföljd utbildning ska befinna sig i arbete eller utbildning har inte undersökts inom ramen för denna rapport. Vid genomgång av deltagarlista kan dock konstateras att 50 % av ungdomarna, idag, är igång i arbete eller studier.

Sammanställning av resultat:

Gällande mål 1 och 2 har bäst resultat uppnåtts vad gäller ledarutbildningen, där 29 ungdomar genomfört hela utbildningen. ACT-grupperna (tjejgrupperna) har inte uppnått resultatet vad gäller antal deltagare om avsikten var 30 tjejer. 13 har påbörjat och 7 har genomfört samtliga gruppträffar. Det har varit svårigheter att rekrytera ungdomar till grupperna, men även svårighet att fasa in träffarna med hänsyn till termin- och skoluppehåll. En reflektion är att konceptet kanske har varit för svårt och ambitiöst för tjejerna att ta till sig? Dock har projektet nått ut till 36 individuella kontakter, vilket kan anses vara ett resultat att beakta. I de individuella kontakterna har ACT:s sex läkande processer: att vara här och nu, hitta ett förhållningssätt till sina tankar, acceptans mot det som inte går att förändra, bli självmedveten, veta vad som är viktigt i livet och göra det som krävs för att nå dit man vill, varit grunden i samtalen. Utöver detta har sommarprojektet fångat upp ytterligare 10 tjejer till. I sommarprojektet har ACT också varit en av aktiviteterna. Detta resultat + den uppsökande verksamheten inom ramen för Pax Kafé och *växapp.se* kan sägas svara upp mot målet om att 60 ungdomar fångats upp i den uppsökande verksamheten.

Beträffande mål 3 ska 90 % av deltagarna i tjejgrupperna uppleva en förbättring inom något/några av följande områden; minskad stress eller ångest, starkare självbild, mer vardagsstruktur, bättre hälsa och ökad funktion inom sitt problemområde. Eftersom det varit bekymmersamt att få till tjejgrupper så har detta mål varit svårt att nå. De tjejgrupper som utvecklats inom ramen för projektet är a) Individuella kontakter och b) Sommarpraktik.

- Av de individuella kontakterna har 4 av 36 fått möjlighet att besvara enkäten, 1 har tillsammans med familjen skickat in kommentarer om Tjejrutan. Svarsfrekvens blir 14 %. Bortfall 86 %. Det går inte att dra några slutsatser av detta resultat, dessutom har omfattningen och innehåller i kontakterna varierat stort hos dem som inte fått möjlighet att svara på enkäten. Dock går att utläsa, att de som svarat upplever ”en bättre situation/självkänsla. Enkäterna har emellertid inte varit utformade på ett sådant sätt att de kan sägas fullt ut mäta de frågeställningar man önskat få svar på.
- Av dem som har erbjudits ferieleplats i Sommarprojekt, har 15 av 15 (100 %) svarat på en enkät, som kanske inte varit inriktad på hälsofaktorer, däremot har flera av tjejerna varit nöjda med aktiviteten som sådan.

Angående mål 4 ska 75 % av ungdomarna vara nöjda med ledarskapsutbildningen som helhet. Enkäterna har inte helt varit utformade på ett sådant sätt att de fångat in ungdomarnas åsikter om utbildningen. Man kan ändå, av svaren, utläsa att många av ungdomarna är nöjda med utbildningen och att de fått ut något av den. Uppskattningsvis så många som 75 % av ungdomarna ger uttryck för att vara nöjda. Svarsfrekvensen på enkäterna är 93 %, vilket är bra resultat.

Rapportering och resultat av projektet har sammanställts i denna rapport som kommer att presenteras för Växjö samordningsförbund i oktober 2012. Gällande samverkanspartners får de ta del av rapporten i en kort presentation innan föreläsningen den 5/11. De som vill ha rapporten ges denna möjlighet i både utskrift-och PDF-format. Samtliga svar på enkäterna finns sammanställda längst bak i rapporten, Individuella kontakter (bilaga 8), enskild kommentar om Tjejrutan (bilaga 9), Ledarskapsutbildningen (bilaga 10) och Sommarprojekt (bilaga 11).

lokaler för att locka till sig tjejerna. Tjejerna behöver känna sig trygga och se nyttan med verksamheten, annars uteblir de. Idag har projektet etablerats hos tjejerna själva, ungdomsarbetare och andra aktörer. Det är först nu som projektet har mandat att nå ut till de tjejer som är mest utsatta och i behov av stöd.

”Projektet i sig tycker jag fyllde en mycket viktig samhällsfunktion. Min upplevelse är att många flickor faller” mellan stolarna” mellan olika stödjande verksamheter då många tenderar att inte skylta med sin problematik” (Bilaga 13)

Projektetiden i sig, skapar hinder att tjejer redan från början avböjer att delta, därför att det ”känns som ingen mening”. De skyddar sig själv från att öppna upp sig, med risken att bli övergivna igen på grund av att projektet upphör, vilket är helt förståeligt. Att stärka ungdomarnas självbild och öka deras delaktighet och inflytande i samhället ska ske fortlöpande hela tiden, särskilt mot tjejer. Dessa förutsättningar och aktiviteter ökar ungdomars sociala nätverk och det främjar god hälsa och goda vanor hos dem. Känner ungdomarna att de hanterar och begriper sin situation, så blir den meningsfull och det minskar stress och utanförskap.

Trots att man kan ha synpunkter på utvärderingen matchar projektets innehåll väl mot projektets avsikt. Samtliga delar i projektet är genomförda och mer eller mindre uppnådda. Ledarskapsutbildningen kan nästan liknas vid en succé och det står ungdomar i kö och väntar på att nästa utbildning ska dra igång. Även om man inte kan utläsa resultatet hos den enskilda, i enkäterna så kan jag, genom personlig kännedom, se den nytta projektet har gjort för tjejerna. Utöver detta tillkom även ett sommarprojekt som föll väl ut.

Projektledarens arbetssätt kan i mångt och mycket liknas vid en fältsekreterare, vilket var önskan i projektplanen. Det har varit en stor vinst att kunna vara så fri i tid och rum, vilket har medfört att mötet med tjejerna har skett på deras villkor. Det gör att de känner sig delaktiga och har medbestämmande över sitt liv, vilket är två viktiga demokratiska värden. Återigen bör understrykas att projektet har varit spretigt och med höga ambitioner för en person att ro det i land, men samarbete med andra aktörer har underlättat processen.

Samverkan bygger på relationskapital mellan oss vuxna. Vi måste skaffa oss mandat och kunskap om varandra, så vi kan marknadsföra våra verksamheter till ungdomarna vi möter, som är i behov av stöd.

”Eftersom Åsa varit bra på att besöka oss i skolvärden och samverkat mycket så har jag och Åsa upprättat en för mig viktig arbetsrelation. Denna relation har gjort att jag i min tur kunnat sälja in Tjejrutan som något nyttigt för mina elever, eftersom jag vetat vad Tjejrutan stod för, men även att jag visste vem Åsa är och kunnat sälja in henne med”. (Bilaga 13)

All personal, i de kommunala verksamheter som nämns i projektansökan, har organiserats och tillsammans med projektet, bildat en helhet av professionella som arbetar med den aktuella åldersgruppen. De som arbetar socialt under skoltid och den fria tiden med gruppen ungdomar 15-20 år, har samordnats och resurserna har samlats så att samverkan främjats. Samverkan är färskvara och därför måste relationerna mellan oss professionella vårdas väl. Vi behöver skapa utrymme för träffar där vi får möjlighet att diskutera dilemman vi ställs inför, ibland enskilda ungdomar för att bättre kunna samordna oss, värdegrund, vad våra professioner kan bidra med, bemötande och förhållningsätt, som gynnar de ungdomar vi träffar. Projektets avsikt att tillföra ytterligare en dimension genom den samverkan som initialt och under projektets gång, funnits med landstinget, kommer att utvecklas ännu mer, nu när Barn- och ungdomshälsan nyligen startats upp som en ordinarie verksamhet inom Landstinget.

Det förs diskussioner om att starta upp ett Navigatorcenter i Växjö kommun i arbetet för att stötta ungdomar som av olika skäl inte klarar av den ordinarie skolgången. Utgångspunkten i ett Navigatorcenter är att möta ungdomen där den är och ha individens behov i centrum. Där måste finnas stor kompetens bland personalen att tillgå, så som kurator, fältsekreterare, fritidsledare, lärare och studie- och yrkesvägledare. Detta för att kunna arbeta mer aktivt i det kommunala informationsansvaret och kunna erbjuda åtgärder som leder till att ungdomen blir självförsörjande i framtiden. Verksamheten ska vara bred, med möjlighet till undervisning, studie- och jobbcaching, aktiviteter och mötesplatser på fritiden. Därtill samverka med förenings- och arbetslivet i Växjö och det behöver finnas en öppen kanal mot Barn- och ungdomshälsan och Landstinget. Även delar av ACT som koncept skulle kunna passa in i Navigatorcenters arbetet med tjej- och killgrupper. Verksamheten ska finnas tillgänglig för ungdomarna men även för föräldrar utanför kontorstid.

Ett framtida Navigatorcenter kan dra nytta av och ta vara på det uppbyggda nätverk som Tjejrutan lagt grund för. Ungdomar behöver mötas upp där de är, men det finns ett behov att även fånga upp de ungdomar som sitter hemma och inte befinner sig i någon verksamhet. I rapport *ÄR DU LÖNSAM LILLE VÄN* (Ingvar Nilsson, 2011) framgår att en ungdom som vare sig studerar eller arbetar kostar samhället 460 000 kr om året. I Växjö kommun är det ca 60 ungdomar som avslutar grundskolan med obehöriga betyg för ett nationellt program. Det är ännu fler som har ofullständiga betyg och genom det får svårigheter att komma in på ett gymnasieprogram. Ett Navigatorcenter skulle kunna bli en brygga mellan grund- och gymnasieskolan för att stötta dessa ungdomar, men det behövs även bryggor till föräldrar, insatser på arbete och välfärd, förenings- och arbetsliv och till dem som arbetar med ungas fria tid. Tillsammans kan vi bygga en välfärd som passar och möter upp behovet som finns för alla unga personer som bor i Växjö kommun.

"Ytterligare tankar där jag tänker mig att Tjejrutan haft en viktig samhällsfunktion är givetvis som stöd utanför skoltid men även som en mycket viktig länk i glappet mellan grund- och gymnasieskola". (Bilaga 13)

ANSÖKAN

Ledarskapsutbildning för arbete med barn och ungdomar

Kursen är för dig som vill lära dig mer om ungdomsarbete och få hjälp att hitta din roll i mötet med barn och ungdomar.

Utbildningen består av föreläsningar, diskussioner och besök av ungdomsledare från olika verksamheter. Deltagarna får bland annat kunskap om konflikthantering, bemötande, ansvar och ledarskap.

Sista ansökningsdag 22 februari 2012. Ansökan lämnas till Ungdomskontoret,

Liedbergsgatan 14-16, 352 31 Växjö

Kursen startar i mars och avslutas i juni 2012. Den består av en heldagsträff och fem halvdagar.

Personuppgifter

Förnamn	Efternamn
Personnummer	Mobilnummer
Gatuadress	Postadress
E-post	

Tidigare utbildningar

Arbetslivserfarenhet

ANSÖKAN

Nuvarande sysselsättning

Motivering till varför jag vill delta i ledarskapsutbildningen

Framtidsplaner

Referens

Namn och arbetsplats

Telefonnummer

Datum

Sökandes underskrift

Till

Polisstyrelsen i Kronobergs län

Box 1211

351 12 Växjö

Vi som deltagit i Växjö kommuns ungdomsledarutbildning våren 2012 vill härmed överlämna ett förslag om att snarast tillsätta en Ungdomsgrupp inom polisen i Kronobergslän.

Ett utåtriktat, förebyggande polisarbete genom en Ungdomsgrupp kommer att innebära att polismyndigheten skapar många bärande relationer med enskilda ungdomar och en minskad risk för konflikter som t.ex. det som sker i Rosengård och Rinkeby. ”Man kastar inte sten på de man känner”.

En Ungdomsgrupp skall vara synlig i våra bostadsområden, på mötesplatser, fritidsgårdar och skolor och var tydliga med sitt syfte, ”Vi är bara ute och kollar läget” men också kunna vara tydlig i sin roll när situationen så kräver. Det är viktigt att den enskilda polisen i en Ungdomsgrupp vill arbeta med ungdomar, är fördomsfri, nyfiken, har tid och hälsar med namn. Ungdomsgruppen skall arbeta för att varje brott skall leda till någon form av reaktion från samhällets sida. Även om alla misstänkta ungdomar inte kan lagföras skall en misstanke om brott leda till ett samtal med efterkommande uppföljning.

Det är också viktigt att Ungdomsgruppen har poliser med bred språkkunskap och invandrarbakgrund och därmed en större förståelse och bättre kunskap om andra kulturer än den svenska. En god relation med ungdomar, och i synnerhet ungdomar med invandrarbakgrund, är med andra ord grunden för att lyckas med den framtida rekryteringen där antalet poliser med invandrarbakgrund speglar samhället i övrigt.

I samverkansavtalet mellan Växjö kommun och Polismyndigheten i Kronoberg står det bl.a. att polisen skall prioritera och rikta arbete mot ungdomar vad avser ”Kronoberg modellen”, medling och särskilda brottsförebyggande insatser för ungdom och unga vuxna (upp till 20 år). Arbetet ska ske i nära samverkan med Ungdom i centrum, Ungdomsgruppen (Arbete och välfärd), fritidsgårdar, Pax café och andra mötesplatser.

Vi vill avsluta med ett citat från professor Nihad Bunars rapport: **”Det händer saker hela tiden, men det är svårt att säga vad som är vad – Utvärderingen av Urbant utvecklingsarbete i Växjö/Araby 2010-2011”** - *Det är dock snudd på häpnadsväckande att polisen inte använder sig av Panncentralen, fritidsgården och skolan för att nå ut till de boende med information om trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder, men också att samla in information om vad som gör medborgarna trygga respektive otrygga. Polisens närvaro, utan dessa fundamentala strategier, bidrar faktiskt till att skapa mer otrygghet, som ungdomarna vittnade om. Om polisen är i området bara när något har hänt, då utgår många att någonting har hänt varje gång de ser en polis.*

Växjö 30 maj 2012

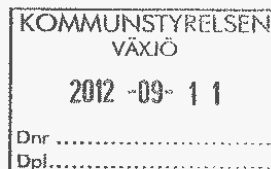
**Polismyndigheten i
Kronobergs län**
Polisoperativa avdelningen

Handlingsnr: 2012:3652

Datum
2012-09-10

Diarienum(åberopas vid korresp)
APG 126-3360/12
Er referens

Växjö kommun
Brottsförebyggande rådet

Bildande av en ny ungdomsgrupp

Polisstyrelsen i Kronobergs län har mottagit en skrivelse daterad den 30 maj 2012. I skrivelsen lämnas förslag om att tillsätta en ungdomsgrupp inom polisen i Kronobergs län. Den är underskriven av ett flertal deltagare i Växjö kommuns ungdomsledarutbildning, men det saknas i övrigt avsändare. Av den anledningen skickas detta svar till Växjö kommun, Brottsförebyggande rådet, för spridning till berörda.

Frågan diskuterades vid Polisstyrelsens möte den 7 september. Där beslutades att polismyndigheten ska svara på skrivelsen genom att beskriva det pågående förändringsarbetet som syftar till att en ungdomsgrupp ska skapas under hösten.

En översyn av den yttre polisverksamheten i främst Alvesta och Växjö har pågått under en längre tid. Idag bedrivs den av två olika enheter. En av dessa, Växjö närpolisområde, har i huvudsak ansvar för brottsförebyggande verksamhet, samverkan med kommunerna, ungdomsverksamhet, med mera. Den andra enheten, Ordningseenheten, ansvarar främst för ingripandeverksamheten men bedriver även en hel del brottsförebyggande arbete.

Polismyndighetens operativa ledning har lagt ett förslag till förändring av organisationen. Den innebär att Växjö närpolisområde och Ordningseenheten slås samman till en enhet som då får totalansvaret för alla yttre verksamhet i Växjö och Alvesta kommuner. Inom den nya enheten ska det enligt förslaget finnas en ungdomsgrupp som består av cirka 10 poliser. Dessa ska arbeta med både yttre verksamhet och med utredning av brott där den misstänkte är upp till 18 år.

En förankringsprocess pågår och beslut om förändringen tas sannolikt inom några veckor. Genomförandet bedöms ske under senare delen av hösten.

Växjö 2012-09-10

Mats Lagerblad
Operativ chef

Postadress
Box 1211
351 12 Växjö

Gatuadress

Telefon
växel 114 14
direkt 010-5622129
mobil 070-600 47 17

Telefax

INTYGG

Härmed intygas att

har genomfört ledarskapsutbildningen

Unga leder unga

Utbildningen har omfattat 6 träffar under perioden april - augusti 2012. Deltagarna har fått kännedom om:

- **Ledarskap**
- **Motivation**
- **Samarbete**
- **Respekt för olikheter**
- **Bemötande**
- **Konflikthantering**
- **Roller och förebilder**

Utbildningen har skett i samarbete med SISU, Linnéuniversitetet, Tjejer Emellan, Nätverket SIP och polisen. Deltagarna har även fått inblick i olika föreningars verksamheter som vänder sig till ungdomar.

Utbildningsanordnare har varit Ungdomskontoret, Växjö kommun.

Utvärdering av Tjejrutan

Vad hade du för förväntningar när du;

A blev kontaktad av Tjejrutan

B tog kontakt med Tjejrutan

Hur länge har du haft kontakt med Tjejrutan?

Tycker du att din situation/självkänsla har förändrats i kontakt Tjejrutan?

Om ja, på vilket sätt:

Om nej, vad kunde ha gjorts annorlunda:

Vad har varit bra med Tjejrutan?

Hur har möten med Åsa varit i kontakt med Tjejrutan?

Vad har varit mindre bra med Tjejrutan?

Har du saknat med mötet i Tjejrutan?

Har du blivit hjälpt av Tjejrutan?

Har du något annat som du vill framföra, övriga synpunkter.....

Tack för din medverkan!

Utvärdering av tjejprojekt sommaren 2012:

1. Vad hade du för förväntningar på sommarjobbet? (Berätta fritt, dina tankar är viktiga)
2. Hur upplever du att dessa tre veckor har varit? (vad har varit positivt, negativt, bra eller dåligt)
3. Vad kunde ha gjorts annorlunda tycker du? (förslag på verksamhet, annat viktigt vi borde ha tänkt på?)
4. Är du intresserad av att delta i en ACT-kurs under hösten om den erbjuds en kväll i veckan under åtta veckor? (vi träffas över en fika på BG och pratar om livet i stort och i smått, kanske bjuder in en föreläsare) Skriver du JA, skriv ditt namn så jag kan höra av mig!)
5. Har du något annat som du vill framföra? (nått som är bra för mig att känna till för att göra en ännu bättre verksamhet framöver)

Utvärdering av utbildningen Unga leder unga

Vad tycker du var bra med ledarskapsutbildningen?

Vad tycker du var mindre bra med utbildningen?

På vilket sätt kommer du att ha nytta av utbildningen?

Arbetar du med ungdomar idag? Beskriv med vad?

Vilket tillfälle gav dig mest under utbildningen? Ge betyg 1-6 där 6 är bästa betyg

1. Samarbetsövningar i Tolg
2. Tjejer emellan
3. Relationer ledare-kompis, förebilder, Stefan Lundholm, Linneuniversitetet
4. Bemötande med Amelie Gulin-Ivarsson, polisen
5. Araby Park Arena med casefall, ledarskapsövning och skrivelse till polisen
6. Mårten Roosvall- ledarskap utifrån 5 nivåer

Tack för ditt deltagande!

Mvh Åsa

INDIVIDUELLA KONTAKTER

(Svarsfrekvens 5 av 36)

Vad hade du för förväntningar när du – blev kontaktad av Tjejrutan ?

- Min dåvarande kurator tipsade mig och så kom Åsa Edlund och tog kontakt med mig.
- (ej svar)

Vad hade du för förväntningar när du – tog kontakt med Tjejrutan ?

- Hoppades på stöd så att jag skulle klara av att vara i skolan
- Mina förväntningar på tjejrutan var att jag skulle få någon att prata med som inte satt mitt emot med ett block och skrev utan mer någon att diskutera med.
- Jag tog kontakt, ville få hjälp att bättra på mitt självförtroende och självinsikt. Åsa är en underbar och pigg person, perfekt att hjälpa med en sådan sak tyckte/tycker jag.
- (ej svar)

Hur länge har du haft kontakt med Tjejrutan ?

- I början av 2012 tror jag
- Ca. 1 år
- Jag har haft kontakt med tjejrutan sen det började
- Början av 2012
- September-oktober 2011

Tycker du att din situation/självkänsla har förändrats i kontakt Tjejrutan ?

Om ja, på vilket sätt ?

- Ja, jag är lite gladare nu och är lite mer självsäker. Jag har dessutom slutat röka. Tack vare Åsa.
- Ja, det har varit bra att få ”någon annans” syn på min situation.
- Min självkänsla har blivit mycket bättre och jag har framförallt blivit mer självständig och tagit tag i saker istället för att skjuta upp dem.
- Ja, jag tror mer på mig själv, att jag duger som jag är och att jag kan !
- (ej svar)

Om nej, vad kunde ha gjorts annorlunda ?

- (ingen har svarat)

Vad har varit bra med Tjejrutan ?

- Att man har haft någon att prata med och vara med på roliga fritidsaktiviteter
- Det har varit bra för mitt självförtroende. Det har också varit roliga stunder med Åsa – som kompis
- Det bästa har varit att man kunde ringa Åsa när som helst och att hon alltid ställde upp. Jag kände mig trygg med henne. Det var väldigt skönt att man kunde träffas på olika ställen och inte alltid var tvungen att komma exakt klockslag på samma ställe varje gång.
- Man har alltid ett stöd och någon att prata med när det känns jobbigt eller när man känner sig nere.
- Det har varit ovärderligt för oss att Åsa kunnat komma hem till oss, dels har mötet därigenom blivit av, dels har vi sluppit den stora press det inneburit för hela familjen att försöka få iväg vår dotter till en avtalad tid. Åsa har alltid kommit med konstruktiva idéer, som på ett bra sätt kopplat till vår dotters intressen och egna idéer. Om det har behövts kontakt med andra personer har Åsa varit snabb med att ordna det.

Hur har möten med Åsa varit i kontakt med Tjejrutan ?

- De har varit bra. Hon är en bra lyssnare och ger många bra tips.
- Bra
- Oftast har mötena varit bra men ibland låser det sig när båda är lika envisa och vill att den andra ska ge sig. Det har hjälpt mig att kunna hitta på saker tillsammans och inte bara sitta och prata hela tiden.
- Åsa är väldigt duktig, hon lyssnar på vad man har att säga och sen kommer man tillsammans på en lösning
- Det är lätt att få kontakt med Åsa, antingen via e-post eller sms eller mobiltelefon. Vi har alltid fått svar inom en kort period och det har känts tryggt.

Vad har varit mindre bra med Tjejrutan ?

- Att det inte varit aktiviteter så ofta
- Ibland tidsbrist. Åsa vill så mycket, men ibland räcker inte tiden till – det finns fler än jag som behöver stöd – det förstår jag iofs.
- Jag tycker tjejrutan har varit väldigt lyckat och har inget att klaga på. Möjligtvis att färgen som representerade tjejrutan var rosa.
- Vi kunde gjort lite fler aktiviteter ihop
- (ej svar)

Har du saknat med mötet i Tjejrutan ?

- Inte något speciellt, det mesta har varit bra
- Ingenting
- Grupp möten hade varit roligt att ha ibland
- (ej svar)

- (ej svar)

Har du blivit hjälpt av Tjejrutan ?

- Ja, jag har fått några nya vänner
- Ja, det tycker jag. Är på väg mer nu, än vad jag var tidigare
- Jag har Åsa att tacka för mycket, jag har förändrats ganska mycket till det positiva sen vi träffades första gången
- Har fått bättre självförtroende och vågar mer saker, har även lärt mig släppa kontrollen ibland och bara flyta med.
- Våra möten och diskussioner har utgått från de behov vi haft just då. Vi upplever det som att det inte har funnits någon ”mall” som vi har behövt passas in i, utan det har funnits fantasi och intresse att hitta lösningar som varit relevanta just för oss. Detta tydliga fokus kombinerat med möjligheten att snabbt göra någonting har varit mycket positivt för oss.

Har du något annat som du vill framföra, övriga synpunkter...

- Nej. Bara att jag tycker det är bra att ni borde fortsätta med såna här saker. Det är bra för tjejer som mig
- För mig har Åsa varit väldigt viktig och hon är värd en stor eloge för sitt engagemang och tålamod
- Jag tog mycket avstånd från både Tjejrutan och andra under en period, vilket jag åmgar jättemycket, så blev inte så mycket gjort på grund av mig

Bilaga 9

Kommentarer till vår kontakt med ”Tjejrutan”:

Vår familj har haft kontakt med Åsa och ”Tjejrutan” från september/oktober 2011 och fortfarande. Under hösten var kontakten inte så omfattande, men från januari och framåt har den varit regelbunden. I samband med ansökan till gymnasieskolan i april/maj och skolstarten i augusti har vi haft mycket kontakt med Åsa, uppskattningsvis i genomsnitt en gång/vecka. Eftersom vår dotter har haft besvärligt en lång tidsperiod (2 ½ - 3 år) har vi varit i kontakt med många olika instanser, framför allt BUP och kommunens ungdomsgrupp. Under senaste året har vi dock inte haft någon kontakt med ungdomsgruppen och från och med våren 2012 är kontakten med BUP inte särskilt omfattande.

Det här tycker vi har varit (och fortfarande är) bra med ”Tjejrutan”:

- Det är lätt att få kontakt med Åsa, antingen via e-post eller sms eller mobiltelefon. Vi har alltid fått svar inom en kort tid, och det har känts tryggt.
- Eftersom ett av de stora problem vi haft har varit att vår dotter av olika skäl haft svårt att komma till avtalade möten på annan plats har det varit ovärderligt för oss att Åsa kunnat komma hem till oss. Dels har mötet därigenom blivit av, dels har vi sluppit den stora press det inneburit för hela familjen att försöka få iväg vår dotter till en avtalad tid. Från BUP:s sida har det inte förekommit några hembesök.
- Vid våra träffar hemma har vi gemensamt diskuterat viktiga frågor för vår dotter, framför allt sådant som rör hennes fortsatta skolgång och möjlighet till fritidsaktiviteter. Åsa har alltid kommit med konstruktiva idéer, som på ett bra sätt kopplat till vår dotters intressen och egna idéer. Om det har behövs kontakt med andra personer har Åsa varit snabb med att ordna det.
- Våra möten och diskussioner har utgått från de behov vi haft just då. Vi upplever det som att det inte har funnits någon ”mall” som vi har behövt passas in i, utan det har funnits fantasi och intresse för att hitta lösningar som varit relevanta just för oss. Detta tydliga fokus kombinerat med möjligheten att snabbt göra någonting har varit mycket positivt för oss.

6 september 2012

XX (+ XX och XX, som varit med och diskuterat alla punkter ovan)

LEDARSKAPSUTBILDNING

(Svarsfrekvens 27 av 29)

Vad tycker du var bra med ledarskapsutbildningen?

- Lärorikt, kul, varierande, både ge & ta, lyssna & prata, bra tider, men nog mest av allt att kunna samarbeta med dom som man inte känner.
- Allt
- Lyssna information om barn beteende och hur de reagerar. Det var mycket bra utbildning eftersom jag har lärt mig mycket om ungdomar och allt som handlar deras liv.
- Alla gångerna har varit lärorika för mig. Jag fick lära mig en hel del nya saker som jag kommer att tänka på och bära på för kunna praktisera min roll som ledare på bästa sätt.
- Lite allt möjligt
- Att jag fick lära mig hur man hanterar svåra situationer med ungdomar och hur man ska behandla dem på bästa sätt.
- Att lösa många olika konflikter i olika situationer
- Jag lärt mig många olika konflikter i olika situationer
- Jag har fått mycket kunskap om hur en ledare ska vara och också insikt om hur jag är som ledare.
- Gruppdiskussion, var ute på landet, prata med polisen, nykterhet
- Att man fick lära sig mycket och att man fick träffa andra människor
- Kunskapen om att man kan lösa olika situationer på olika sätt, bättre sätt. Att man kan bli tydligare i sitt språk. Gillade när polisen kom och förklarade efter deras perspektiv
- Hur man blir ledare in framtiden
- ALLT men framförallt förebilderna eller föreläsarna
- Det mesta är jag positiv till, från deltagare till de som föreläste.
- Det var mycket diskussioner. Övningarna första dagen.
- Att få träffa olika föreläsare
- Att lära man hur man kan prata med människor
- Det som har varit bra med utbildningen att dels så hade alla olika roller och det är bra när vi diskuterar. Alla har alltså någon erfarenhet som kan vara bra för oss/mig att veta, att vi fick lyssna och träffa olika och inte samma då man tröttnar. Att det inte någon prov tillkom.
- Jag lärde mig massa nya tips om hur man kan lösa konflikter och lärde känna nya vänner. Lärde mig saker som behövs för att vara ledare.
- Man fick lära sig mycket om ungdomar och hur man ska prata med barn
- Jag tycker om att bra att lär ut någon och jag haft mycket information som gäller ledarskapsutbildning
- Att den var intressant och rolig, lärde mig mycket om att kommunicera med olika människor.
- Jag tycker jag har lärt mig mycket grejer. Det var spännande att träffa massa folk med olika idé.
- Upplägget med själva utbildningen. Alla som kom och pratade
- Allt var jättebra, jag har lärt mig väldigt mycket och kan nu fortsätta med nya kunskaper.
- Man fick mycket kunskaper av alla föreläsningar

Vad tycker du var mindre bra med utbildningen?

- Ibland gick vi igenom samma sak med flera informatörer.
- Inget
- Svårt hänga med några information som ledarna har gett oss, för vi pratar ju olika och berättar olika saker, så jag tycker det var mindre bra med utbildningen
- Inget direkt, men ibland var det jobbigt att sitta länge.
- Samma föreläsning med olika föreläsare. Det kan bestämmas bättre tider för kurserna

- Det som var minst bra var den diskussion som uppstod när poliserna kom på besök.
- Svårt att lägga något negativt med en så bra kurs. En sak skulle vara att vara klara med kursplaneringen innan kursen börjar.
- Inget, bara att sitta länge
- Hade varit bra med längre tid mellan utbildningsträffarna, allt flöt ihop
- Kort paus - sitter lång tid
- Att det ibland diskuterades om rätt självklara saker
- (ej svar)
- Inget enligt mig
- Sista träffen - kanske för att man var trött också men det var svårt att vara uppmärksam
- Långa sega föreläsningar
- (ej svar)
- Inget
- Kan man inte lusa vissa elev
- Inget
- (ej svar)
- Nej allt var bra
- Det allt bra jag tror
- Tyckte att vi kunde gjort mera saker praktiskt
- Det var inget mindre allt som vi haft häftigt och underbart.
- Lite för långa träffar
- Långa föreläsningar, kunde bli för långtråkigt
- (ej svar)

På vilket sätt kommer du att ha nytta av utbildningen?

- Att man ska tänka på hur man reagerar i olika situationer
- Nån gång när jag jobbar med barn i framtiden
- Mer information om just utbildningen. Visar bilder när någon ge information om utbildningen för att alla ska hänga med och förstå så bra som möjligt.
- På alla möjliga sätt. Jag jobbar just nu på en skola med barn så jag kommer tänka på allt som sades och diskuterades och försöka göra mitt bästa åtminstone. Dessutom vidare i arbetslivet, senare i livet.
- Att lösa/hantera konflikter.
- I mina framtidsplaner att jobba med ungdomsgrupper som behöver extra stöd. Ungdomar med missbruksproblem.
- Att "hantera" situationer och konflikter
- Nångång när jag skulle jobba eller leda på framtiden
- Jag vet vem jag är som ledare och hur jag ska göra för att bli bättre.
- Mer information
- Att kunna vara en bättre ledare

- Jag kan relatera till alla föreläsningar och diskussioner. Känns som jag kan ta användning av all information i vardagslivet och rollen som ledare
- Jobba med ungdomar
- Jag kommer att ta med mig olika verktyg om hur man jobbar med unga
- Genom att ta till mig och använda mig av den övningen vi utförde under utbildningen
- Vidga mina vyer.
- Genom alla kunskaper jag har lärt mig
- Att höra olika history och olika erfarenhet
- All info vi har fått, då jag kommer att leda en grupp
- Kommer att ha nytta av detta om jag ska lösa konflikter.
- När jag sommarjobba
- Att lösa problemen och diskuterade
- Lösa konflikter och kommunicera på ett bättre sätt med barn, vuxna och ungdomar.
- Jag kommer jobba som ledare och den här utbildningen var ett steg framåt. Det var också bra för min egen skull.
- I framtiden som ledare. Hur jag ska hantera situationer på bästa sätt etc.
- I livet och förhoppningsvis i mitt framtida jobb
- På alla sätt, jag kommer jobba med människor och det jag fick lära mig kommer jag att utvecklas både som människa och som förebild på dessa.

Arbetar du med ungdomar idag? Beskriv med vad!

- Ja, jag jobbar som fritidsledare & har nyligen varit personlig assistent åt en ungdom.
- Inte mycket, Panncentralen
- Nej, det gör jag inte, men jag hoppas jag kommer jobba med de i framtiden
- (ej svar)
- Praktikanter, unga musiker så som SFR, Rockkollo
- Jag jobbar med barn, framförallt ett barn och är lite extra stöd.
- Ja, jag jobbar på en mötesplats för alla åldrar.
- Jag jobbade på mötes plats i alla ålder
- Fritidsgård en del, samt dagis
- Ja, som elevassistent i grundskolan
- Jag jobbar med musikhuset med ungdomar som är intresserade av musik.
- Jobbar vid fåtal tillfällen på Pax Kafé och liknande.
- Ja med elevassistance i Eductor
- Ja, samhällsinformation och arbetsmarknadsinformation i form av orienteringskurser
- Ja. Jag är arbetsledare för ett ungdomsgrupp samt handläggare och fritidsströvare.
- Fotbollstränare för barn med funktionshinder
- Ja, det gör jag. Jag jobbar på Pax Café, men innan så hjälpte jag till på Musikhuset.
- Nej, det gör jag inte, men jag hoppas jag kommer jobba med de i framtiden
- Har gjort det och kom att göra det. Med både nyanlända ungdomar och ungdomar som söker till ekonomiskt bistånd. Därför gav det mig mycket.
- Jag har mina mindre kusiner som jag hjälper och pratar med så att dom inte kommer i fel banor.
- Jobba bara i sommar
- Jag jobbar som fritidsledare. Jag skulle jobba med ungdomar. Det famlas bra roligt
- Jobbade i sommar med barn.
- Ja. Jag jobba i Braås skola som elevassistent. Jag jobba med fritidsbarn
- Nej, men jobbat med projekt efter skolan.
- Nej, dock jobbat med ungdomar på sommarjobb.

- Ja med nästan allt

Vilket tillfälle gav dig mest under utbildningen ? Ge betyg 1-6 – där 6 är bäst betyg !

Betyg	1	2	3	4	5	6	Ej svar
Samarbetsövningar i Tolg ?	4	1		2		14	6
Tjejer emellan ?	1		2	8	6	6	4
Relationer ledare-kompis, förebilder, Stefan Lundholm, Linnéuniversitetet ?		3	1	7	5	7	4
Bemötande med Amelie Gulin Ivarsson, polisen ?	2	4	1	4	4	9	4
Araby Park Arena med casefall, ledarskapsövning och skrivelse till polisen ?	2		2	2	6	6	9
Mårten Roosvall – ledarskap utifrån 5 nivåer ?			1	7	12	3	4

SOMMARJOBB

(Svarsfrekvens 15 av 15)

Vad hade du för förväntningar på sommarjobbet ?

(Berätta fritt, dina tankar är viktiga !)

- Jag väntade mig det som stod i arbetsbeskrivningen, dvs. att prata om självkänsla och jobba lite på Pax
- Bakande och städande
- Att det skulle bli roligt och det blev roligt
- Att det ska bli roligt
- Jag trodde från början det kommer att bli jätteroligt och det blev ju det och kan kanske mer
- Ett härligt jobb i slutet av sommaren för att träffa nya människor, komma in i rutiner innan skolan börjar och få bra erfarenheter
- Att lära mig och inte vara så blyg och att kunna prata mer och ha nånting att göra på lovet
- Jag trodde från början att allting ska vara bra
- Jag hade bra förväntningar och det blev som jag tänkt fast mindre jobb
- Att lära mig nya grejer, lära känna nytt folk och att det skulle bli väldigt kul
- Utveckling, ha kul, intressant
- The sommarjobb was good and I have learned some of the things (like baka)
- Från början visste jag inte så mycket om vad jobbet skulle innebära, jag trodde det skulle vara ett jobb som många andra sommarjobb, som inte utmärkte sig från andra. Men det har det verkligen gjort. Det har inte bara varit ett sommarjobb för mig utan även en upplevelse
- Jag läste om feriearbetet på internet och i tidningen och fick en positiv bild av det och är mycket glad att jag fick jobbet !
- Att det skulle vara roligt & jag skulle få pengar

Hur upplevde du att dessa tre veckor har varit ?

(Vad har varit positivt, negativt, bra eller dåligt)

- Jag tycker det har varit ett jättekul sommarjobb, vi har mest haft kul, men vi har också lärt oss saker, som vi kan ha användning för i framtiden (vilket är bra)
- Jag kan inte riktigt säga något negativt, förutom att jag tycker att vi skulle ha jåbbat mera
- Varit roliga veckor. Alltid haft något att göra. Det ända som inte var roligt var att vi började tidigt på morgonen.
- Bra
- Det har varit jättekul
- Mycket bra ! Roliga 3 veckor som blir en positiv och rolig erfarenhet
- Positivt - att vi har gjort så mycket roligt, att gå till arbetsförmedlingen. Negativt - att det varit lite ostrukturerat och inte så mycket personlig utveckling och sånt
- Allt var bra tycker jag och vi har lärt oss mycket saker
- Jag tycker att dessa tre veckor har varit bra och helt perfekt. Bra jobb och lugnt med bra människor
- Det har varit bra, jag har kommit överens med mina arbetskamrater och det har oftast funnits arbetsuppgifter

- Som mina förväntningar
- I was feel good
- Jag tycker att allt med dessa tre veckor har varit endast positivt och bra. Det har inte bara varit ett sommarjobb, utan har också inneburit utmaningar och upplevelser. Det har varit en väldigt rolig tid, dessa tre veckor !
- Tycker att dessa veckor har varit kanon, tack så jättemycket ! Jag upplever den här tiden som bara positiv. En härlig grupp med fina ledare. Tycker det har varit bra och lärorika aktiviteter !
- Upp till förväntningarna. Jättekul

***Vad kunde ha gjorts annorlunda tycker du?
(förslag på verksamhet, annat viktigt vi borde ha tänkt på)***

- Man kunde vart lite hårdare mot oss när det gäller regler och sånt
- Städat och bakat mera
- Jag tycker att jag har jobbat bra
- Jag vet inte
- Vissa dagar var ingen jobb så skulle man baka mer eller prata mer om ACT
- Tycker inte det fanns något mer som saknades, extra bra var samarbetsövningarna i början och utflykterna.
- Vi kunde ha gjort fler övningar för att stärka självkänslan och självförtroendet och liknande, sånt. Gjorde mer sånt som att gå till arbetsförmedlingen.
- (ej svar)
- Allt har varit bra
- (ej svar)
- Andra former av ACT
- Nothing
- Jag kommer inte på något som kunde ha gjorts annorlunda
- Nej, det kan jag inte komma på.
- Inget

Är du intresserad av att delta i en ACT-kurs under hösten om den erbjuds en kväll i veckan under åtta veckor ?

(vi träffas över en fika på BG och pratar om livet i stort och smått, kanske bjuder in en föreläsare)

Skriver du JA, skriv ditt namn så kan jag höra av mig!

- Nej
- (ej svar)
- Nej
- Nej
- JA (XXX)
- Har oftast mycket i veckorna men kan vara intresserad (XXX)
- Ja (XXX)
- Ja (XXX)
- Nej
- Nein
- Ja (XXX)
- No

- Ja ! (XXX)
- Ja (XXX)
- Kanske

Har du något annat som du vill framföra?

(nått som är bra för mig att känna till för att göra en ännu bättre verksamhet framöver)

- Nej
- (ej svar)
- Nej
- Nej
- Allting var OK för mig
- (ej svar)
- Det där med syjunta lät intressant, skulle gärna lära mig sy och virka.
- Allt var bra tycker jag, man kan inte lära sig allting i tre veckor.
- Som sagt allt var bra
- Fortsätt på samma sätt
- (ej svar)
- (ej svar)
- Jag skulle bara vilja säga att dessa tre veckor verkligen har varit roligt ! Jag är glad att jag fick ta del av det
- Tycker det är en toppen verksamhet och kan inte se något för en bättre verksamhet framöver. Tycker den ska fortsätta som den gör idag.
- Åsa är söt

Åsa och Helena träffades genom Tjejrutan. I dag känner de varandra väl och det är mycket tack vare Tjejrutan som Helena nu är färdig undersköterska.

Tjejrutan – trygghet när livet känns tuftt

I snart ett år har Åsa Edlund drivit Tjejrutan, ett forum för tjejer mellan 15 och 20 som behöver hitta en riktning i sina liv. För Helena har Tjejrutan varit avgörande. – Åsa har verkligen fått i gång mig. Jag hade hoppat av gymnasiet när vi träffades. Nu är jag färdig undersköterska

TEXT: ANNELI WIRDENÄS
BILD: HANS RUNESSON

Åsa Edlund och Helena möter upp på ett av kaféerna i stan. Det märks att de är de känner varandra väl, det blir mycket prat och skratt.

– Vi har gjort många roliga saker ihop. Ibland har Åsa följt med ut till min häst, ibland går vi runt sjön eller dansar zumba. – Och så sprang i Våruset, påminner Åsa. Då kom flera av föräldrarna och bejude på oss.

– Det bästa med Tjejrutan är att man kan vara flexibel, tycker Helena. Ofta har vi setts hemma hos mig och fikat och pratat. När de träffas är det inte så att Åsa sitter med ett block och antecknar vad Helena säger.

– Det är det värsta jag vet, utropar Helena. Med Åsa blir det mer diskussioner. De fick kontakt genom ungdomsgruppen

på kommunen.

– Jag gick dit och bad att få en samtalskontakt och då fick jag tid hos Åsa nästan direkt.

Åsa Edlund är projektledare och den som är Tjejrutan. Hennes filosofi går ut på att fokusera på det positiva. Hon tar helst av sig problemlösglöset i mötet med "sina" tjejer.

– Jag jobbar efter en metod som kallas ACT (Acceptance and Commitment Therapy). Den går ut på att man ska acceptera livets svårigheter, men de ska inte få hindra en från att göra det man vill.

Flexibilitet och trygghet är viktiga ledord för henne och hon försöker möta tjejerna precis där de är.

– De som kommer till Tjejrutan är oftast helt vanliga tjejer som behöver lite stöd och

en puff för att komma vidare, förklarar hon. Ofta träffas de på kaféer i stan, men hon besöker dem lika gärna i hemmet.

– Min önskan är att de inte ska hindras i sitt liv av vad någon annan tycker och tänker. Tjejrutan handlar om att vandra tjej ska få en schyst relation till sig själv.

Flera av dem som kommer till Åsa trivs inte i skolan. Så var det även för Helena. Hon visste inte hur hon skulle otka ta tag i sitt liv.

– Jag hade menala spårar, det gick liksom inte. Det kändes som en stor mur att ta sig över. Tack vare Tjejrutan kom hon vidare.

– Åsa har lärt mig att man får lov att göra misstag. Hon har inte lärt mig slippa undan, ibland gick hon med mig till komvux när det kändes tung. Nu efteråt när vi rotat i det här, har jag förstått att jag satt alldeles för höga krav på mig själv.

– Det är lätt att hitta på undanflykter och försvar för att slippa ta itu med viktiga saker i livet, skjuter Åsa in. Ofta finns förklaringar till varför man inte mår bra, men det gäller att inte fastna i det.

– Just det är något vi har kämpat med – att jag inte velat ta ansvar, säger Helena. Och med min impulsivitet. Jag bara slänger ut mig ord, och det kan bli jättefel ibland, men jag inser inte det förrän det är för sent.

En av de största vinsterna med Tjejrutan har varit att kontakten med familjen blivit så bra, tycker Helena.

– Mamma och jag är bästisar nu, det är så roligt. I sommar ska vi vandra på Alvaret, det ser jag jättemycket fram emot.

Föräldrarna är väldigt viktiga för tjejer i åldern 15–20 år, även om de ofta är arga på dem, intrygar Åsa.

– "Mina föräldrar hittar aldrig på något roligt", kan de säga. Då försöker jag få dem att tänka efter: Vad gör du för dina föräldrar? Kan du själv förändra någon liten bit? Kanske du ska föreslå något ni ska hitta på. Ta med dem på bio!

Många föräldrar hon möter, behöver hjälp med att göra upp regler och sätta gränser. Ofta är de tömda, trötta av alla konflikter med barnen, förklarar hon.

– Jag försöker förmedla till dem det som är positivt med deras tjejer. Vi brukar sitta ner tillsammans och prata, sakta närma oss problemen.

I dag är Helena färdig undersköterska och har fått sommarjobb med löfte om

fortsättning till hösten.

– Jag älskar att jobba med gamla. Det är bland det roligaste som finns.

Hon skiner av glädje, kämmer att hon äntligen hamnar rätt.

– Det syns på dig att du mår bra, säger Åsa och ler. Om det lyckats för en tjej så är det värt alla projektpengarna, tycker hon.

I september är projektet slut och Åsa Edlund är mycket nöjd med det hon har åstadkommit med Tjejrutan.

– Alla kriterier och mål är uppfyllda. Jag har skapat kontakter och byggt nätverk. Jag har själv mått så bra under det här året och jag vill gärna fortsätta ströta de här tjejerna.

Hon hoppas att verksamheten kan leva vidare, fast i permanentad form.

– Jag tror det skulle vara en vinst för kommunen om vi kunde jobba förebyggande i samarbete med skolorna, så man kan fånga upp de här tjejerna i tid. Det är också viktigt att samarbetet med landstinget fortsätter, anser hon.

Just nu planerar man inom kommunen något som kallas för ett Navigatorcenter, för ungdomar mellan 16–20 år, där hon gärna ser att tjejerna får en särskild plats.

– Kommunen har uppföljningsansvar för de ungdomar som inte fortsätter efter nian eller som hoppar av gymnasiet. Det ska även föräldrar kunna vända sig när de är oroliga för sitt barn. ■

FAKTA/TJEJRUTAN

Tjejrutan är ett ettårigt Finsam-projekt som startade i september 2011. Många unga kvinnor visar sig ha problem som börjat redan i nian eller på gymnasiet. Genom projektet ville man möta tjejer och göra en insats redan där.

Personal inom barn- och ungdomspsykiatri och kommunen diskuterade tillsammans fram en lämplig verksamhet för Tjejrutan och Åsa Edlund anställdes som projektledare. Hon har kontakt med 21 tjejer och i sommar kommer det 15 till. Det blir deras sommarjobb att delta i olika aktiviteter som ska stärka självkänslan.

Finsam är ett samarbete mellan kommunen, arbetsförmedlingen, landstinget i Kronoberg och försäkringskassan. Gemensamt har de satsat 700 000 kronor på Tjejrutan.

Ang.: kort skrivelse!

XX [XX@skola.vaxjo.se]

Skickat: den 16 oktober 2012 11:30

Till: Edlund Åsa

---

kort reflektion över min syn på och användning för projektet Tjejrutan i min yrkesroll som kurator i den kommunala grundskolans högstadium:

Under projektets gång har jag vid ett flertal tillfällen samverkat med Åsa, antingen för att jag hade en elev i skolan som redan var med i projektet, eller för att jag hade elever i skolan som jag upplevde kunde dra nytta av Tjejrutan.

Projektet i sig tycker jag fyllde en mycket viktig samhällsfunktion. Min upplevelse är att många flickor faller "mellan stolarna" mellan olika stödjande verksamheter då många tenderar att inte skylta med sin problematik, Tjejrutan var ett bra skyddsnät där. En ytterligare reflektion är att: jag och Åsa har samarbetat med flickor där det klart och tydligt har behövts ytterligare stöd än vad skolan kunnat ge, de individernas problembild gjorde dem inte riktigt föremål för varken socialtjänst eller BUP, Tjejrutan fanns där som ett bra komplement.

En viktig anledning till att jag tycker Tjejrutan fungerat bra är givetvis den målgrupp man haft men även att Åsa till fullo utnyttjat de positiva krafterna inom samverkan. Inför projektet informerade Åsa om verksamheten så alla vi i kommunens elevhälsa (inom målgruppen) visste att rutan fanns, en detalj som är nog så viktig.

Eftersom Åsa varit bra på att besöka oss i skolvärlden och samverkat mycket så har jag och Åsa upprättat en för mig viktig arbetsrelation. Denna relation har gjort att jag i min tur kunnat sälja in Tjejrutan som något bra och nyttigt för mina elever, eftersom jag vetat vad Tjejrutan var och stod för, men även att jag visste vem Åsa är och kunnat sälja in henne med. Tjejrutan var ingen skrämmande verksamhet som BUP och Socialtjänsten ibland har rykte för att vara, samtidigt så kan man i kontakten med dessa verksamheter inte riktigt styra eller beskriva vem det är min elev skall få träffa. Detta kan i många fall utgöra stora hinder.

De positiva faktorerna med Tjejrutan (samverkan och relation mellan oss vuxna) har underlättat för mig i mitt arbete och jag gissar att Åsa också kunnat dra nytta av detta då hennes klienter kanske varit mer positivt inställda redan från start.

Ytterligare tankar där jag tänker mig att Tjejrutan haft en viktig samhällsfunktion är givetvis som stöd utanför skoltid men även som en mycket viktig länk i glappet mellan grund- och gymnasieskola.

Som jag ser det skulle många tjejer i Växjö ha stor nytta av en permanent verksamhet som Tjejrutan, Växjö som samhälle och stad skulle också tjäna på det.

XX

Kurator grundskolan

Växjö Kommun